

Evanjelická Bratislava

1

2021
Február

Ročník 48

Evanjelická Bratislava č. 1/2021 – február; ročník 48

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2020, Martin Šefranko:

A) Biblický úvod	1	Martin Dziak: Zborová diakonia	37
B) Duchovný život zboru	5	Beata Dobová: Stredisko evanjelickej diakonie Bratislava (SED)	39
Martin Šefranko: 1. Bohoslužobný život	5	Martin Šefranko: 7. Plány pre rok 2021 v duchovnej činnosti	40
Martin Šefranko: 2. Sviatosť	13	C) Iné dôležité udalosti	43
Martin Šefranko: 3. Konfirmácia	14	1. Personálne zmeny v cirkevnom zbore	43
4. Vnútoronomisijné podujatia	15	2. Návštevy cirkevných predstaviteľov	44
Alena Popiková: Detská besiedka	15	3. Iné návštevy	44
Matej Trepáč: Detský denný tábor	18	4. Mimoriadne udalosti v cirkevnom zbore ...	45
Mária Šebestová, Katarína Bobocká: Detský orchester	21	D) Zborové presbyterstvo; Hospodárenie zboru	47
Alena Popiková: Kluby pre najmenšie deti ..	22	Peter Synak: 1. Činnosť zborového presbyterstva, konventy	74
Martin Miti Kováč: Mladší dorast	24	Ján Huba: Bohoslužobný výbor	49
Matej Trepáč: Starší dorast	25	Andrej Mišina: Výbor pre vnútornú a vonkajšiu misiu	50
Matej Trepáč: Offline – Vysokoškooláci na Légiách	26	Maroš Oleár: Hospodársky výbor	52
Martina Korenicová, Monika Ficová, Ján Antala, Martin Korenica: Légie+	27	Martin Dziak: Výbor pre diakoniu	53
Peter Mozola: Univerzitné pastoračné centrum (UPC) Mosty	28	Ing. Martin Kováč: Oddelenie Spoločná hospodárska správa	54
Katarína a Ján Bobockí: Spoločenstvo rodín ...	30	Ing. Martin Kováč: Čo nás čaká – plány na rok 2021 v hospodárskej činnosti	62
Eva Holotíková a Elena Imríšková: Spoločenstvo evanjelických žien (SEŽ)	31	Martin Šefranko:	
Milan Jakš: Biblické hodiny	32	E) Predpoklad vývoja cirkevného zboru	63
Milan Jakš: Zborový spevokol	33	F) Návrhy pre činnosť vyšších cirkevných organizačných jednotiek	65
Jelena Zaťková: Ranné modlitebné stíšenia ...	34	Štatistické údaje za rok 2020	66
Milan Jakš: Nedelňé modlitebné stíšenia pri Novom kostole	34	Martin Šefranko: Poďakovanie	67
Modlitebný tím: Modlitby 24/1	35	Na záver	67
Ondrej Majling: 5. Vyučovanie náboženstva ...	36		
6. Pastorálna činnosť a diakonia	37		
Martin Šefranko: Pastorálna činnosť	37		

Evanjelická Bratislava

Periodicita: občasník

Údaje o vydavateľovi:

Názov: Cirkevný zbor ECAV na Slovensku

Bratislava Legionárska

Sídlo: Legionárska 4, 811 07 Bratislava, IČO 42267145

Korešpondenčná adresa:

Legionárska 4, 811 07 Bratislava;

legionarska.ba@gmail.com

Tel.: 02/555 711 95

www.legionarska.sk

Dátum vydania: 14. február 2021

č. 1/2021; ročník 48

Cena výtlačku: nepredajné

Evidenčné číslo: EV 4391/11

ISSN 1338-7936

Redakčná rada: Eva Bachletová, Jozef Budaj,

Jozef Kováč, Kristína Matúšková,

Ondrej Majling, Viera Macháčková,

Matej Trepáč, Martin Šefranko –

zodpovedný redaktor

Neprešlo jazykovou úpravou.

Obálka: Príprava na nahrávanie online

Služieb Božích

Grafický dizajn: Karol Prudil

Tlač: TYPIN – polygrafické služby

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2020

Konvent Cirkevného zboru ECAV na Slovensku Bratislava Legionárska,

Nový kostol, 2021

A) Biblický úvod

Martin Šefranko, predsedajúci zborový farár

Drahí bratia, drahé sestry!

Pri vstupe do r. 2020 sa zdalo, že zásadnou spoločenskou udalosťou v ňom budú u nás voľby do parlamentu. Od ich konania (29. 2. 2020) však uplynulo iba niekoľko dní, keď začiatkom marca bol na Slovensku potvrdený prvý prípad koronavírusu – ochorenia, ktoré mnohým poškodilo zdravie, ba vzalo život. (Pozn.: k 31. 1. 2021 na COVID-19 vo svete zomrelo 2 231 750, v SR si vyžiadal 4 642 obetí.) Súcitíme s tými, ktorí stratili svojich blízkych. I s tými, ktorí prišli o prácu, dostali sa do sociálnej núdze. Aj s tými, ktorí sa v dôsledku protiepidemiologických opatrení ocitli v izolácii a trpia osamelosťou. Boli a sme svedkami veľkého nasadenia zdravotníkov, pracovníkov v sociálnych ústavoch a na mnohých ďalších miestach, kde sa zvädzal a zvädza boj s epidémiou v prvej línii, neraz na hranici ľudských možností. Vnímame náročnosť zásadných rozhodnutí, ktoré v úsilí potlačiť šírenie epidémie – nezriedka pod enormným tlakom – prijímajú predstavitelia štátnej správy, ale aj regionálnych a miestnych samospráv v našej krajine. Azda každý stratil prinajmenšom dovtedajšie možnosti, plány, mnohí aj vnútorný pokoj a rovnováhu, nádejný výhľad do budúcnosti. Možnosť bezprostredného osobného stretávania sa, sa výrazne dotkla aj cirkvi, Služieb Božích a ďalších podujatí v nej. Malý vírus, no čo všetko spôsobil, ovplyvnil!

Vo svete pôsobí mnoho rôznych síl. Len jediná však má moc držať nás v živote i v smrti. Na túto silu poukazujú slová Písma svätého:

„Hospodin je mojim svetlom a spásou, koho sa mám báť?

Hospodin mi je pevnosťou života, koho sa mám ľakať?“ (Žalm 27, 1)

Sú vyznaním viery. Oslavou Boha za Jeho ochranu i za to, že sa nemusíme dať premôcť strachu. U autora 27. žalmu, nešlo o podcenenie nebezpečenstva. To nepripadalo do úvahy. Veď Dávid mal s nepriateľmi skúseností viac než dosť, nepodceňoval ich.

Sú takí, ktorí COVID-19 podcenili a, žiaľ, na takéto prístup doplatili.

Výrok: „*Hospodin je mojim svetlom a spasou, koho sa mam bat?*“ nás nena-báda štylizovať sa do okázalej pózy hrdinu. Nie je ani slovami seabavedomého hazardéra. Je prejavom dôvery, že veľký Boh sa naozaj stará o môj (náš) malý život. Dôvery: som v Božích rukách, Pán Boh ma má rád, vždy mi chce len dobre; Jemu nie je nič nemožné! Neraz je to dôvera prebojovaná (čítaj Ž 27, 7 – 9). Nie automatická, ale pokorná: „*Verim! Pomoz mojej nevere!*“ (Mk 9, 24b) Veriť Bohu znamená uznať Jeho existenciu, ale predovšetkým praktickým po-čínaním dosvedčovať: Kedže Boh je svetlom môjho života a mojou záchranou, nemusím sa poddať strachu, ktorý ma (nás) chce zviazať, ochromiť.

Poznáme strach z odmietnutia, z neporozumenia; mnohí aj z neistoty, choroby, smrti. Strach môže byť premožený iba oslobodzujúcim svetlom Boha, ktorý nám prináša spásu. **Boh je svetlom, nijaká tma Ho nemôže po-hltiť.** Viera v Boha – Jeho zachraňujúce konanie – premáha strach, zbavuje nás obáv z budúcnosti, aj obáv o budúcnosť cirkvi; nanovo mobilizuje naše sily. **Pán Boh chce byť aj nám pevnosťou žitia, a preto sa nemusíme báť.** Bo-žiemu slovu nejde o to, aby sme namiesto obáv z ťažkých okolností (pan-démia), či náročných úloh (financovanie ECAV), mali strach z Hospodina. Boha sa síce báť treba, nie však v zmysle panickej hrôzy, ale – ako múdro vysvetľuje Luther: „*Máme sa Pána Boha nadovšetko báť, Jeho milovať a len Jemu dôverovať.*“ Prejavom bázne pred Bohom teda nie je údes, ani panika. Bázeň pred Bohom prejavujeme láskou k Nemu a dôverou v Neho.

Bázeň pred Bohom prejavujeme láskou k Nemu. Ako nechceme sklamať tých, ktorí nás milujú – manželku/la, rodičov, deti – podobne sa máme báť zarmútiť Toho, ktorý za nás obetoval svoj čistý život. Báť sa Pána Boha zna-mená báť sa Ho sklamať, zarmútiť. Ctiť Ho nie iba navonok, ale aj v skry-tosti srdca: báť sa Boha sklamať i keď nás nik z ľudí nepozoruje. Báť sa Ho zarmútiť v práci, v rodine, pri oddychu, v šťastí, aj uprostred kríža; v okol-nostiach, do ktorých nás Boh postavil.

Bázeň pred Bohom prejavujeme dôverou v Neho. Luther o tom vo Veľkom katechizme píše: „Boh je Ten, od ktorého si sľubuješ všetko dobré a ku ktorému sa utiekaš v každej potrebe. ... Sama dôvera a viera robí aj Boha, aj modlu. ... K čomu teda ľneš srdcom a dôverou, to je bezpochyby tvoj Boh“ (výklad 1. prikázania). Ide o dôveru srdca, ktorá sa neuchyluje od jediného pravého Boha, ale sa len Jeho pridríža. Luther pokračuje: „Hľad, aby si Mňa jediného mal za svojho Boha a nehladal iného; to je: čokoľvek ti chybuj, očakávaj od mňa a u mňa hľadaj, a kdekoľvek by ťa stihlo nešťastie a bol by si v núdzi, aby si sa ku mne utiekal a na mňa spoliehal. Ja, ja chcem ti dať dostatok a ti pomáhať v akomkoľvek nebezpečenstve. Len sa vo svojom srdci na nikoho iného nespoliehaj, ani v nikom nespočív.“

Boh je večným prameňom, z ktorého vyviera všetko, čo je dobré. (Výstižne to vyjadruje nemecké Gott – Boh, odvodené od: gut – dobrý). Žalmista o tomto Dobré – o Bohu hovorí obrazne ako o svetle. „Hospodin je mojim svetlom“. Je to Ten istý Boh, ktorý stvoril svetlo (1M 1, 3), ten istý Pán, ktorý o sebe vraví: „Ja som svetlo sveta“ (J 8, 12). Ako rastlinka zahynie bez svetla, tak jedine Boh nám umožňuje život. On nás zachraňuje. To poznal Izrael pri prechode cez Červené more. Keď opustil temnotu egyptského otroctva, Boh sa mu dal poznať ako ohnivý (svetelný) stĺp (2M 13, 21n). Prvé, čo uvidel Saul, pri svojom obrátení, bolo svetlo, ktoré ho ožiarilo (Sk 9, 3). Svetlo ožiarilo miestnosť, v ktorej bol Peter väznený (Sk 12, 7) pri jeho vyslobodení zo žalára. Svetlo evanjelia zažiarilo aj v temnote našich srdc (2K 4, 6). 1Tes 5, 5 o kresťanoch hovorí: „Ste synovia svetla a synovia dňa. Nepatríme noci ani tme.“

Veriť Bohu značí dať Mu presvetliť naše temnoty. S Ním prežívať starosti i radosti. Naplno Mu dôverovať. Nemať „bokovky“, iné opory pre svoj život.

V r. 2020 malý vírus zrazil bohorovnosť tých, ktorí sa nazdávali, že svet sa bude rozvíjať bez obmedzení, že je predvídateľný a „pobeží“ podľa ľudských predstáv. Nanovo sme spoznali krehkosť života, predbežnosť našich osobných plánov, aj plánov v spoločnosti i v cirkvi. **Nemáme hotové odpovede, no smieme sa pýtať Boha, počítať s Ním.** On nám vo svojej láske dal svojho Syna. V Ježišovi prišlo na svet svetlo. Kto Krista „nasleduje, nebude chodiť v tme, ale bude mať svetlo života.“ Ak aj padne, v Božom svetle má

oporu. Smie povstať (čítaj: Mich 7, 8). Svetlom sa nemieni iba poznanie, ale možnosť života vôbec.

Vskutku, Pán, Jeho sila, je zdrojom i posledným tajomstvom nášho života. Ak je *Hospodin* naším svetlom a spásou, potom – ani keby sme ochoreli na koronavírus či inú chorobu, ba ani keby sme im podľahli – neskončí náš život v hrobe, ale v sláve nebeského kráľovstva. Bránu do nej nám svojou obeťou na kríži a svojím zmŕtvychvstaním otvoril Pán Ježiš Kristus. On sa na Božom súde zastane všetkých, ktorí sa síce v mnohom aj prehrešili, no v pokání prijali Božiu milosť. Zastane sa tých, ktorí nielen zdvorilo uznali Božiu existenciu, ale svojím živote svedčili: Pán je svetlo môjho života a mojou záchranou.

K tomuto Pánovi, zdroju všetkého dobrého – prameňu života prichádzajme aj v nasledujúcom období a ako Pánova cirkev k Nemu privádzajme aj ďalších. „*Lebo u Teba je prameň života a v Tvojom svetle svetlo vidíme.*“ (Ž 36, 10) Amen.

- - -

Náš cirkevný zbor je súčasťou Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku. Hodná pozornosť je Správa Predsedníctva ECAV za r. 2019, prijatá synodou 10. 10. 2020 v Ružomberku. Správa je nielen bohatým informačným materiálom, ale prináša aj podnety k modlitbám za úlohy našej cirkvi a za službu našich predstavených.

<https://www.ecav.sk/aktuality/stanoviska-a-vyjadrenia/vyrocnna-sprava-predsednictva-ecav>

B) Duchovný život zboru

Martin Šefranko

1. Bohoslužobný život

Epidémia COVID-19 sa na celom svete rýchlo šírila. V SR bola 12. 3. 2020 vyhlásená mimoriadna situácia, ktorá trvá dosiaľ. Od 16. 3. 2020 boli v SR uzavreté školy a začal platiť núdzový stav, ktorý trval do 14. júna. Od 1. júna sa časť žiakov mohla vrátiť do škôl. Od 1. 10. 2020 bol núdzový stav vyhlásený znovu a došlo k jeho opakovanému viacnásobnému predĺženiu. Školské vyučovanie bolo pre žiakov 2. st. ZŠ prerušené od 12. 10. a do konca roka 2020 sa už neobnovilo. Pre žiakov 1. st. ZŠ bolo prerušené od 21. 12. 2020. Toto všetko sa odzrkadlilo i v živote cirkvi – náš cirkevný zbor nevynímajúc – a premietlo aj do štatistických údajov za r. 2020.

Služby Božie (SB) s účasťou verejnosti sa konali do 2. pôstnej nedele (8. 3. 2020) – vrátane). Vďaka iniciatíve spoločenstva pracujúcej mládeže Légie+ a odborno-technickej pripravenosti jeho členov sa hneď od 3. pôstnej nedele – 15. marca 2020 konali **neverejné online SB**. Boli nahrávané spravidla niekoľko dní vopred pred príslušnou nedeľou/sviatkom. Po technickom spracovaní, boli sprístupnené v obvyklom čase konania nedeľných/sviatočných SB a veriaci sa ich mohli zúčastniť na diaľku prostredníctvom YouTube kanála. Záznamy z online SB sú dostupné na:

<https://www.youtube.com/c/ECAVBALegion%C3%A1rska/videos>

Pre COVID-19 síce značnú časť roka nebolo možné stretávať sa na SB spoločne v jednom priestore, no prostredníctvom techniky a vďaka mnohej obetovosti bratov a sestier z mediálneho tímu, sme aspoň nadiľku mohli byť aj bohoslužobne spojení. Dokonca i s tými, ktorí predtým možno do nášho kostola ani nezavítali, prípadne tam prišli len zriedka. Presne vyhodnotiť sledovanosť online SB (účasť na nich) je len sotva možné. Veď mnohé z prenosov online SB sledovalo pri jednej obrazovke viacero ľudí (rodina). Je však možné i to, že jeden prenos SB si niektorý jednotlivец pozrel viac ráz. Podľa počtu zhliadnutí (čo neznamená, že vždy išlo o pozretie si celých SB – mohlo to byť len sledovanie časti SB) najviac sledované boli SB na veľkonočnú nedeľu (2779 zhliadnutí). V r. 2020 celkovo 5x prekročila sledovanosť online SB 2500 zhliadnutí, 9x prevýšila 1000 zhliadnutí. Naznačuje to, že online priestor neradno podceňovať – ani v cirkvi. Online SB pomohli nielen v čase úplného zavretia kostolov, ale aj v období, keď bol počet účastníkov SB úradne limitovaný, či keď nebol možný spoločný spev. Uvítali ich aj ľudia na cestách, ktorí cez online prenos SB mali kontakt so svojím cirkevným zborom. Tiež tí, ktorí zo zdravotných dôvodov (napr. pre slabú imunitu) neriskovali osobnú účasť v početnejšom zhromaždení. Na druhej strane online SB nedokážu plnohodnotne nahradiť také SB, kde sme osobne telom i duchom prítomní, smieme sa vidieť tvárou v tvár, spolu prijímať Večeru Pánovu, po SB sa vzájomne pohovárať, povzbudiť.

Všetkým, ktorí sa podieľali a dosiaľ podieľajú na príprave a nahrávaní online SB za ich službu a mnohý venovaný čas úprimne ďakujeme. Koordinátorkou mediálneho tímu je presbyterka Ria Korenicová.

Niektorí z členov tímu, ktorý nahráva online Služby Božie

Ďakujeme bratom a sestrám, ktorí podporili projekt (č. 9) multimediálneho vybavenia pre online prenosy SB z nášho zboru. Projekt bol rozpočtovaný na 3500,-€. Vedúci projektu, Ondrej Pindroch a Mária Korenicová s vďakou uviedli: „Vybierali sme napokon viac než sme čakali (vyše 6 300,-€), takže sme zakúpili viac kamier a lepšie obslužné zariadenie ako sme pôvodne plánovali. Finančnú zbierku sme úspešne ukončili. Zároveň sa k pôvodnému úzkemu tímu dobrovoľníkov pridali ďalší ochotní služobníci. Prosíme vás naďalej o modlitby za túto službu, aby nás jednak technika poslúchala, ale hlavne, aby každý divák bol úrodnou pôdou – nie iba poslucháčom Božieho Slova v online priestore, ale nasledovníkom Krista v reálnom svete.“

V myšlienkach sme boli a zostávame s tými, ktorí nemajú prístup k internetu, teda ani k online prenosom SB. Pamätajme na nich i naďalej vo svojich modlitbách.

Konanie SB za prítomnosti veriacich bolo v Novom kostole obnovené 10. 5. 2020 – pri dodržiavaní opatrení štátnych úradov. V Lamači sa nedeľné SB obnovili od začiatku letných prázdnin, keď sa SB konali v kinosále.

Každopádne to, či Deň Pánov (nedeľu) svätíme alebo nesvätíme, určuje – v okolnostiach štandardných i mimoriadnych – nie vírus, ale naše srdce.

V období, keď to v r. 2020 bolo z hygienického hľadiska možné, sa SB v nedele a sviatky v našom cirkevnom zbore konali:

v Novom kostole (NK) na Legionárskej o 8.30 h, 10.00 h, a 18.00 h (v júli a auguste sa SB len o 8.30 a o 18.00 h);

v Spoločenskom centre MsÚ Lamač, na Malokarpatskom námestí **o 10.00 h**; (v júli a auguste bývali v kinosále v Lamači). Sme vďační Mestskej časti Bratislava Lamač za umožnenie vykonávať evanjelické Služby Božie v uvedených priestoroch;

v Univerzitnom pastoračnom centre (UPC) Mosty v Mlynskej doline, v bloku G Átriových domkov: študentské – mládežnícke Bohoslužby **o 10.00 h**.

Na SB v NK pravidelne slúžili zboroví farári Ondrej Majling a Martin Šefranko; príležitostne bratia Peter Mozola, Peter Synak, Jozef Kováč, či hostujúci kazatelia: Ivan Elko – generálny biskup ECAV (21. 6.), Ján Hroboň – biskup ZD ECAV (6. 9.), Danny Jones – kazateľ BJB (online Dopoludnie v kostole 15. 11.)

V Lamači sa nedeľné SB o 10.00 h konali 29x (o 27x menej ako v r. 2019). Prichádzalo na priemerne 14 (-2) bratov a sestier. Na výročné sviatky sa v Lamači v r. 2020 SB pre COVID-19 nekonali. Farár, ktorý slúžil v nedeľu dopoludnia v Lamači, kázal v rovnakú nedeľu večer v NK na SB o 18.00 h. Za pomoc pri organizovaní SB v Lamači ďakujeme rodine Valentovcov.

V UPC vedie SB brat kaplán Peter Mozola – riaditeľ UPC. Prezenčne sa konali 16x (o 26x menej ako v r. 2019) s priemerným počtom 20 (-10) účastníkov. V ďalšie nedele boli (pre koronavírus) z UPC vysielané biblické zamyslenia.

V utorok sa 29x konali „stredotýždňové“ **večerné SB (VSB) o 18.00 h** – v NK, alebo v zborovej sieni s priemernou účasťou 15 (-3). V ich vykonávaní sa striedali: O. Majling, P. Mozola, M. Šefranko a misijný pracovník M. Trepáč. Dvoje večerné SB v letnom semestri vykonali študenti Ev. bohosloveckej fakulty UK, od 10. 3. 2020 však z protiepidemiologických opatrení bolo konanie utorkových VSB pozastavené.

Vo štvrtok sa v kaplnke Ev. domu starostlivosti (EDS) na Partizánskej 2 konali SB (25x; o 29x menej ako v r. 2019) o **10.00 h** pre obyvateľov Zariaďenia pre seniorov – Strediska ev. diakonie s priemernou účasťou 21 (-2). Vo vykonávaní SB v kaplnke EDS sa striedali br. O. Majling, M. Šefranko, P. Mozola a Libor Bednár – farár ev. zboru v Bratislave Dúbravke; vypomohol aj br. Ivan Lukáč. Medzi 5. 3. až 4. 6. 2020 a potom po 10. 9. 2020 SB v kaplnke nebolo možné vykonávať.

Raz mesačne sa v januári a februári a potom od júna do septembra (**v 2. utorok v mesiaci**) o **10.00 h** uskutočnili v **Domove seniorov Archa** na Rozvodnej ul. 25 **SB s VP**. Priemerná účasť: 15 (+3). V ich konaní sa striedali O. Majling a M. Šefranko. Od septembra bolo pre 2. vlnu COVID-19 konanie SB v DSS Archa pozastavené.

V dvojtyždňovej frekvencii sa v januári a februári **vo štvrtok o 13.00 h** konali **SB v Penzióne pre seniorov Na Barine 5 v Lamači** (5x). Priemerná účasť: 15 (rovnako ako v r. 2019). Slúžili: O. Majling, P. Mozola a M. Šefranko. Za

ochotnú pomoc pri organizovaní SB Na Barine ďakujeme sestre Anne Ďukičovej. Od marca 2020 sa pre COVID-19 SB v Penzióne Na Barine nekonali.

Na SB o 10.00 h epištoličný text čítali neordinovaní bratia a sestry. Viac ráz poslúžili aj na online SB, keď čítaný text vopred nahrali doma na video, ktoré bolo potom zakomponované do online prenosu.

Na SB o 10.00 h neordinovaní bratia a sestry slúžili aj modlitbami po kázni, čo sa nepravidelne dialo aj v rámci online SB.

Do začiatku 1. vlny pandémie sa po skončení 2. dopoludňajších nedeľných SB v NK, konalo v zborovej sieni občerstvenie – rozhovory pri káve, čaji.

Do uvedených služieb: čítanie epištoly, modlitba po kázni a – keď to situácia znovu dovoľí – aj do prípravy občerstvenia, sa môžete prihlásiť, k čomu povzbudzujem.

Aj v r. 2020 sa konávalo **Dopoludnie v kostole** (DvK) – bohoslužobné stretnutie pri Božom slove, kde je priestor aj pre súčasnejšie duchovné piesne a výraznejšie zapojenie sa neordinovaných bratov a sestier i službu našich hudobných skupín.

Uskutočnili sa aj **Služby Božie (nielen) pre deti**, na ktorých modlitby i biblické texty prednášajú deti. Slúžia aj spevom a scénkami. Program je ťažiskovo nasmerovaný na deti, no tieto SB sú, ako to prezrádza ich názov, určené *nielen* pre deti. Veď platí osvedčené: Neposielajte deti do kostola, ale privedte ich tam – prídte spolu s nimi! Deti majú zažívať, že z ich prítomnosti máme my dospelí radosť a že bez nej by sme boli ochudobnení. Deti sa potrebujú učiť, že cirkevný zbor – to sú rozličné generácie veriace v spoločného Pána a Spasiteľa.

Ako DvK, tak aj SB (nielen) pre deti sú náročnejšie na organizačnú prípravu. Ďakujeme všetkým, ktorí sa na nej v r. 2020 podieľali.

Na 5 SB, ktoré sa v nedeľu konajú v CZ ECAV Bratislava Legionárska (v NK: 8.30 a 10.00 /spolu účasť v priemere 140/, v NK: 18.00 /účasť v priemere 33/, raz v Lamači: 10.00 /v priemere 14/ a raz v UPC: 10.00 /v priemere 20/), **prišlo v r. 2020 v priemere 207 ľudí** (-30). **V tomto počte nie sú zarátané deti z nedeľnej besiedky**, ktoré po 2. piesni na SB o 10.00 prejdú z NK do zborového domu na besiedku. O nej je referované samostane nižšie.

O vplyve koronavírusu napovedá aj fakt, že z 3 výročných slávností a významnejších sviatkov sa v zbore konali SB prezenčne iba na svätodušné slávnosti. Aj účasť na prezenčne konaných SB však bola poznamenaná pochopiteľnou opatrnosťou a obavami – teda značne nižšia ako v minulosti: SB na 1. sl svätodušnú sa zúčastnilo 148 veriacich (o 184 menej ako v r. 2019). Na veľkonočné slávnosti, Pamiatku reformácie, Štedrý večer, obe vianočné slávnosti i na Starý rok sa SB preniesli do online priestoru. Na **Veľký piatok** (10. 4.) odvysielala RTVS **priamy televízny prenos neverejných pasíových Služieb Božích z nášho kostola**. Dostali sme na ne viacero kladných ohlasov. Povzbudili všetkých, ktorí tieto „rúškové“ SB obsahovo i organizačne pripravili. Nezabúdame však na múdre biblické slovo zo Žalmu 115, 1: „*Nie nám, ó Hospodine, nie nám, ale menu svojmu daj česť pre svoju milosť a vernosť!*“

Kantorskú službu v r. 2020 zabezpečovali: Jozef Budaj, Monika Ficová, Stanislav Tichý (pripravoval aj rozpis služieb kantorov), Ivan Valenta. V La-

mači na SB v Penzióne pre seniorov hrával Juraj Simonyi. Všetkým, ktorí slúžili v zbore hudbou i spevom ďakujeme, veď hudba i spev sú mocnými nástrojmi Ducha Svätého.

Nielen v zložitých časoch potrebujeme miesto k stíšaniu, načretiu pokoja a radosti, miesto pre občerstvenie ducha a načerpanie nových síl. Miesto, kde nanovo zažívame, že *Hospodin je mojím svetlom a spásou, koho sa mám báť? Hospodin mi je pevnosťou života, koho sa mám lakať?*“ SB chcú byť takýmto miestom.

Sobáše

Sobášené boli 2 páry (išlo o uzavretie manželstva. Čo sa vierovyznania týka, v oboch prípadoch „krížneho“ manželstva). Ide **o 4 sobáše menej** ako v roku 2019.

Podľa štatistík v SR už len za roky 2018 a 2019 sa počet manželstiev znížil o tisícku. Trend sobášit sa celkovo klesá, nezriedka aj medzi členmi ECAV. Populárnejšie je žiť spolu „len tak“. To naznačuje, že aj keď je niekto evanjelicky pokrstený, automaticky to neznamená, že bude evanjelicky (podľa Božieho slova) aj žiť. Je nám aj v otázke manželstva svetlom Hospodin? Alebo sa v tejto oblasti považujeme za „osvietenejších“ ako Autor manželstva?

Pohreby

Pochovaných bolo 14 mužov, 29 žien. **Spolu 43 pohrebov, o 6 menej** ako v roku 2019. Mimo spomenutého počtu bolo pochovaných aj 5 ľudí (2 muži a 3 ženy) z iných cirkevných zborov.

Nechať sa obdarovať Hospodinom darom viery a nádeje uprostred žiaľu a bolesti je dobrý spôsob, ako sa vyrovnáť so stratami. Kto svojím životom vyznáva: „*Hospodin je mojím svetlom a spásou, koho sa mám báť? Hospodin mi je pevnosťou života, koho sa mám lakať?*“ – má nádej, aj keď by kráčal údolím tieňov smrti. Má nádej, ktorá sa neroztiešťa o náhrobný kameň. V r. 2020 k najsmutnejším dôsledkom koronavírusu patrilo, že sme nemali možnosť rozlúčiť sa s blízkymi a priateľmi tak, ako by sme si priali. Aj počet účastníkov pohrebov bol totiž ohraničený.

2. Sviatosti

Martin Šefranko

Krst

Pokrstených bolo 7 chlapcov, 9 dievčat, 1 dospelá. **Spolu 17 pokrstených**, čo je **o 23 menej** ako v roku 2019. Vykonanie niekoľkých krstov pôvodne plánovaných v r. 2020 sa pre COVID-19 neuskutočnilo. Jednak sa rodiny rozhodli s krstom svojich detí počkať na zníženie epidemiologického rizika. Limitujúci bol však aj pre koronavírus povolený počet do 6 účastníkov, čo prakticky znamenalo, že na krste mohli byť prítomní rodičia, krstní rodičia, dieťa a krstiaci farár, avšak už nie starí rodičia či ďalší príbuzní, ktorí sa do limitu max. 6 osôb už nezmestili.

Hospodin chce byť svetlom a spásou už tým najmenším. Aj oni chápu, keď ich má niekto rád. Nechať sa od Pána prijať, odovzdať sa do Jeho starostlivosti, privinúť sa k Tomu, kto nás miluje, dať sa Ním vychovávať – to je dobrý začiatok cesty do Božieho kráľovstva.

Večera Pánova

Vzhľadom na epidemiologickú situáciu cirkevný zbor zakúpil **súpravu k Večeri Pánovej (VP) s individuálnymi kalíškami**. Pri prisluhovaní VP sme dôsledne dbali na hygienu. Pred oltárom boli stojany s dezinfekčným prostriedkom, ktorým si tí, ktorí prichádzali k VP dezinfikovali ruky. K prijímaniu VP si k oltáru pokľakli ľudia tak, aby bol medzi nimi zachovaný hygienický rozstup – naraz mohlo VP prijímať cca 8 osôb. Po osobnom rozhrešení si veriaci zložili dlane do tvaru misky, farár im do nich vložil posvätený chlieb (oblátku), ktorú veriaci prijali. Na špeciálnom podnose im následne bol ponúknutý individuálny kalíšok s posväteným vínom. Kalíšok si veriaci vzali z podnosu, víno prijali a kalíšok vrátili na pripravený podnos. Duchovný im udelil požehnanie spraviac veľkým kalichom znamenia kríža a veriaci sa vrátili do lavíc.

Faktor koronavírusu sa v štatistických údajoch o Večeri Pánovej (VP) silne odráža, hoci... pri VP nejde najmä o počet prijímajúcich, ale aby sme k nej prichádzali v úprimnom pokání. „*Taký, hľa, som, ja nič nemám, viem, že krv tiekla z Tvojich rán a že ma voláš, neváham: Ku Tebe idem, Pane môj.*“ (ES 643, 1)

VP prijalo súhrnne v Novom kostole, v Lamači, UPC, zariadeniach pre seniorov, nemocniciach a v domácnostiach **931 veriacích (o 1369 menej** ako v r. 2019); z toho 382 bratov a 549 sestier.

Počty prijímajúcich podľa miest prisluhovania: Nový kostol: 612 (M: 267, Ž: 345);

Nedeľné SB v Lamači: 90 (M: 28; Ž: 62);

UPC Mosty: 138 (M: 80, Ž: 58);

Zariadenia pre seniorov: 76 (M: 3, Ž: 73);

Nemocnice: 2 (M: 0, Ž: 2);

Domácnosti: 13 (M: 4, Ž: 9).

3. Konfirmácia

Martin Šefranko

Konfirmovaných bolo 8 chlapcov, 6 dievčat, 3 dospelí (2 muži, 1 žena). **Spolu 17 konfirmovaných**, čo je **o 2 menej** ako v roku 2019.

Počas uzavretia škôl pre žiakov 2. stupňa ZŠ a študentov SŠ príprava prebiehala dištančne. Pre COVID-19 sa konfirmačná slávnosť uskutočnila nie v jarnom, ale v neskoršom termíne: 13. 9. 2020 na SB o 10.00 h. Konfirmujúcim farárom bol brat Ondrej Majling. Konfirmácia je a má byť slávnosťou celého zboru. Zvláštne okolnosti si však vyžadujú zvláštne opatrenia. Aby sme aj pri vyššom počte účastníkov na SB s konfirmáciou dodržali všetky protiepidemiologické opatrenia, tak sme tým bratom a sestrám, ktorí nie sú v príbuzenskom vzťahu s konfirmandmi odporučili, aby sa zúčastnili služieb Božích o 8.30, alebo o 18.00. Stretlo sa to s porozumením.

Je potešiteľné, že niektorí z konfirmovaných sa zapojili do mediálneho tímu, ktorý pripravuje prenosy online SB. Konfirmáciou preberáme zodpovednosť za život s Pánom Bohom a k nemu patrí aj zapojenie sa do niektorej oblasti práce cirkevného zboru.

V šk. r. 2020/2021 je v 2. ročníku konfirmačnej prípravy (KP) 15 detí: 10 chlapcov, 5 dievčat. Stretnutia vedie Martin Šefranko. Učebnica: Brána viery otvorená od Bengta Pleijela. V 1. ročníku KP je 18 detí: 7 chlapcov a 11 dievčat. Prípravu vedie Ondrej Majling. Učebnica: Brána viery otvorená.

Pre oba ročníky sa KP koná v piatok o 15.00 h. Následne od 15.45 je stretnutie mladšieho dorastu. O ňom je referované v samostatnej časti nižšie.

4. Vnútornomisijné podujatia

Detská besiedka

Alena Popiková, učiteľka detskej besiedky

Rok 2020 začal ako každý iný rok, aj čo sa týka činnosti detskej besiedky. Kvôli pandémie sme však v prvom štvrtroku museli našu obvyklú činnosť prerušiť. Deti sa nestretávali spoločne v priestoroch nášho zboru, ale e-mailom sme posielali deťom – ich rodičom rôzne možnosti, ako sa ďalej učiť o Pánu Bohu, spoznávať Bibliu cez internet či YouTube. Boli to besiedky pripravené pracovníkmi s deťmi, či organizáciami, ktoré sa tejto práci venujú. Od septembra 2020 sme začali učiť besiedku opäť prezenčne v 3 skupinách. Boli sme veľmi vďační, že sa s deťmi môžeme stretávať. Pre zhoršujúcu sa epidemiologickú situáciu došlo opäť k uzavretiu besiedok. Náš besiedkársky tím začal natáčať besiedky pre 2 vekové kategórie – školákov a predškolákov. Vďaka našim technikom, ktorí nás naučili ovládať techniku a pomáhali so strihaním, sa mohli detské besiedky dostať na YouTube kanál

nášho zboru a tak nielen k deťom navštevujúcim besiedku na Legionárskej, ale aj ku každému, kto si chcel videá pozrieť a učiť sa o Pánu Bohu.

<https://www.youtube.com/c/ECAVBALegion%C3%A1rska/videos>

(Pozn.: sledovanosť videí online detskej besiedky či jarných povzbudení pre deti neraz presiahla 100 zhliadnutí.)

Niektoré deti sa zapájali do súťaží, ktoré sme pre ne pripravili. To nás veľmi potešilo a vytváralo väčšiu vzájomnú blízkosť medzi deťmi a nami.

Napriek všetkým zložitým okolnostiam nám Pán Boh pomohol pripraviť aj vianočný program, ktorý sme 13. 12. predstavili bratom a sestrám v kostole i tým, ktorí sledovali náš zborový YouTube kanál. Súčasťou programu bola nádherná vianočná pieseň a scénka o tom, čo je na Vianociach najdôležitejšie – o Božej LÁSKE k nám ľuďom. Ďakujeme deťom aj rodičom za ich pomoc s týmto programom.

Rok 2020 bol naozaj iný, zvláštny, ale aj jedinečný. Skúsme aj v tejto situácii hľadať Pána Boha. Naučil nás veľmi veľa, posunul nás v službe deťom inam, ale stále ostáva to jedno: niešť evanjelium do celého sveta – aj deťom aj dospelým, aj mladým aj starým, jednoducho každému.

Rozdelenie detí v besiedke podľa veku v roku 2020:

V čase, keď sa stretávame v priestoroch CZ na Legionárskej:

1. Jasličky: 0 – 3 roky
2. Predškóľáci (Ovečky): 3 – 6 rokov
3. Mladší školáci (Rybičky): 1. a 2. ročník
4. Starší školáci (Levičatá): 3. a 4. ročník

V čase, keď nahrávame besiedky a vysielame ich cez YouTube kanál:

1. Predškóľáci
2. Školáci

Učители na klasických (prezenčných) besiedkach:

1. Jasličky: Janka Adameová, Lenka Pindrochová
2. Predškóľáci: Katarína Minaričová, Jarmila Kundriková, Ali Popiková
3. Mladší školáci: Lenka Izáková, Oľga Coulton Shaw, Danka a Janko Brunckovci, Deniska Kováčová, Janka Osuská
4. Veľká besiedka: Ľubica Hrušovská, Katarína Šebestová, Ján Bobocký, Daniel Šebeň

Učители na online besiedkach – nahrávaných a zverejňovaných na zborevom YouTube kanáli:

Lenka Izáková, Janka Osuská, Jarmila Kundriková, Ali Popiková

Priemerná účasť na prezenčných besiedkach pri Novom kostole bola 9 detí (-36). **V UPC sa detská besiedka** konala spolu 24x, z toho desať ráz prezenčne s priemernou účasťou: 12 detí (-3), v ďalších prípadoch prostredníctvom zoom aplikácie.

Priemerný počet detí na besiedke v zbore bol 21 (-39) počas jednej nedele. Počet detí, ktoré sa na besiedke zúčastňovali online cez YouTube kanál, bol oveľa vyšší, presne sa však nedá určiť.

Detský denný tábor

Matej Trepáč, vedúci detského denného tábora

Z Božej milosti a dobroty sa nám aj v lete 2020 podarilo v zborových priestoroch zorganizovať dva turnusy Detského denného tábora, prvý: 6. – 10. júla, druhý: 13. – 17. júla. Akoby prísne epidemiologické požiadavky neboli dostatočnou prekážkou, tesne pred začiatkom táborov sa navyše zranila dlhoročná hlavná vedúca Ali Popiková. S dôverou, že Pán Boh bude pri nás a s túžbou priniesť zrozumiteľnú zvesť o Božej láske 52 deťom vo veku 6 – 12 rokov, sme sa predsa len pustili do ďalšieho letného dobrodružstva. Boli to dva týždne plné džavotu, detských úsmevov, hier, naháňania sa, ale aj lekcií, piesní, veršikov, modlitieb či výletov po bližšom aj širšom okolí kostola. Boli sme na hrade Devín, v Horskom parku a počas mestskej hry sme preskúmali 4 brány, ktoré boli súčasťou niekdajších mestských hradieb. Tie sme si vybrali preto, aby sme deťom vedeli lepšie priblížiť, aké hradby stavali svojho času Nehemiáš a jeho spolupracovníci. O tejto biblickej postave sme si totiž rozprávali príbehy a učili sa, ako môžeme aj naše životy „stavať“ s Ježišom po boku. Z reakcií detí a ich rodičov sme mohli vidieť, že hoci je táto služba fyzicky či psychicky náročná, je Bohom nesmierne požehnaná a prináša svoje ovocie. Veľmi vzácnym príkladom bol moment z posledného dňa tábora, keď deti samé od seba, bez akéhokoľvek hudobného sprievodu, niekoľko minút bez ustania na plné hrdlo spievali piesne, ktoré sme sa počas tábora učili. Nezastavilo ich ani to, že jedna z piesní bola v češtine. Aj tak s radosťou vyznávali, že napriek prekážkam, ktoré ich čakajú, sa chcú s Bohom po boku vydať na cestu viery. – Tak ako Nehemiáš.

Vedúci, ktorí slúžili na jednom, či na oboch turnusoch tábora: Lenka Izáková, Lucka Kmecová, Janči Skalský, Jozef Budaj, Matej Trepáč (hlavný vedúci), Anika Trepáčová, Peťa Záhorcová, Anitka Kučinská, Kika Kráľová, Terezka Bayerová, Ľudka Šefranková, Ondrej Majling, Martin Šefranko.

Detský orchester

Mária Šebestová, Katarína Bobocká – spolupracovníčky

Detský orchester má za sebou ďalší rok svojej činnosti. Deti svojou hrou pravidelne slúžia na Službách Božích, Službách Božích (nielen) pre deti alebo Dopoludniach v kostole. Mimoriadna situácia roku 2020 nás naučila, že spoliehať sa na Božiu prozreteľnosť je najlepší spôsob v neistých časoch. Kvôli pandemickej situácii orchestrík nehral na mnohých plánovaných, ale napokon neuskutočnených podujatiach (napr. Zborový deň, Zborový tábor, Dištriktuálny deň Západného dištriktu ECAV, atď.).

Napriek sťaženým podmienkam deti nacvičili ďalšie piesne. Mohlo sa tak udiť vďaka Slávkovi Kráľovi, ktorý neúnavne, ochotne a pohotovo prepisuje a upravuje piesne pre hudobné nástroje v orchestri.

Počas uplynulého roka sa zoskupenie detského orchestra mierne pomenilo. Aničke Oleárovej a sestrám Adelke a Alenke Šebestovej ďakujeme za doterajšiu službu, sme veľmi radi, že boli na čas jeho súčasťou. V súčasnosti na hudobné nástroje v detskom orchestri hrajú: Esterka Bobocká, Laura Vladárová, Malka a Martinko Šebestovci (flauty), Alicka Bahnová, Sárka Bobocká a Miško Šebesta (husle), Esterka Popíková a Juliana Majlingová (klavír) a Ivanko Dinžík (gitara).

Vždy keď sa situácia v našej krajine zlepšila a stretávanie bolo povolené, deti sa schádzali na nácvikoch v nedeľu pred Službami Božími. Počas nepriaznivejšieho obdobia pokračovali deti v nácvikoch v domácom prostredí. V domácom prostredí sa nám podarilo pripraviť aj video piesne „Prišiel na zem konať dielo spásy“, ktoré je zverejnené na YouTube kanále cirkevného zboru. (Pozn.: *malo 1292 zhliadnutí.*) <https://www.youtube.com/watch?v=QyDCSBy9owE>

Za finálnu realizáciu veľmi pekne ďakujeme celému technickému tímu, za užitočné rady a nezlomnú technickú podporu ďakujeme Rii a Milanovi Korenicovcom.

Aj naďalej ostávame otvorení deťom, ktoré by sa k nám chceli pridať, svojou hrou chváliť Pána Boha, slúžiť svojim bratom a sestrám v Kristovi a zažiť mnoho príjemných a zábavných chvíľ. Všetci ste srdečne vítaní a veľmi sa na každého tešíme.

Zodpovední pracovníci: Mária Šebestová a Katka Bobocká

Kluby pre najmenšie deti

Alena Popiková, vedúca klubov pre deti

Aj najmenšie deti majú priestor v našom cirkevnom zbore. Možno si niekto povie, že načo je dobrá taká práca s maličkými, veď ničomu nerozumejú. To však nie je pravda. Už úplne od samého začiatku môžu aj tie najmenšie deti spoznávať Pána Boha. Práve takým spôsobom, ako sú to schopné vnímať. Samozrejme, najväčšou pomocou pre deti v tomto období je rodič – mamina či tatino, ktorí ich privedú na naše detské kluby a trávia s nimi efektívne čas, ktorý klub poskytuje. Spolu tak vytvoríme duchovnú rodinu – spoločenstvo, kde sa budú deti cítiť dobre, v bezpečí a môžu napredovať po každej stránke ich rastu. Tak ako potrebujú deti rásť po telesnej stránke, potrebujú rásť aj v duchovnom ohľade.

Klubík – Benjamín MINI a Detský klub Benjamín

Obidva tieto programy sú zamerané na deti.

Pri **Klubíku MINI** sa deti učia spoznávať Božie slovo. Je to ich prvý dotyk s biblickými príbehmi, kde môžu spoznávať, aký Pán Boh je. Deti si precvičujú motoriku pri aktivitách spojených s témou a majú aj priestor na hranie. Pre mamičky či oteckov je priestor na rozhovory.

Detský klub Benjamín je projekt, ktorý je „ušíty“ na mieru podľa potrieb mladých mamičiek uvedomujúcich si zodpovednosť pri výchove a vzdelávaní svojich detí a túžiacich obdobie ich raného detstva využiť čo najefektívnejšie a zmysluplne. V klube majú deti presný pravidelný program. Jeho cieľom je tiež pripraviť deti na obdobie, keď pôjdu do škôlky. Program je obohatený príbehom z Biblie, rozcvičkou pre deti a rozprávkou, kde sa deti niečomu naučia.

Súčasťou týchto klubov sú aj spoločné desiate, ktoré deťom pravidelne pripravujú naše milé tety: Ľubka Krnová, Bea Lenhardová a Danko Katkiňová. Za ich láskavé, ochotné a slúžiace srdce sme im veľmi vďačné.

V roku 2020, sme nemohli mať toľko klubov, koľko by sme si priali. Spoločne sme sa stretli cca 20 krát. Aj za tieto kluby, ktoré boli naživo (prezenčne) do polovice marca a v jesennom období, sme vďační.

Kvôli COVIDu sme **natočili zopár biblických príbehov a rozcvičiek**, ktoré si rodičia spolu s deťmi mohli pozrieť doma pri počítači a aspoň tak si zaspomínať na kluby, ale sa aj zabaviť s deťmi doma počas zákazu vychádzania.

Zodpovedná osoba za detské kluby: Ali Popiková, 0917 730 834,
alipopikova@gmail.com

Mladší dorast

Martin Miti Kováč, spolupracovník

Mladší dorast sa stretával každý piatok o 15.45. V tíme boli Martin Miti Kováč, Barbi Kováčová, Maximilián Strečanský, Katarína Černá, Ľudmila Hrušovská a Samuel Wendl. V druhom polroku z tímu odišiel Maxo Strečanský, koncom šk. roka aj Katka Černá a tak sme pribrali do tímu Jančiho Skalského. Od vypuknutia koronakrízy sme každý týždeň posielali ml. dorastencom **videodorasty, 12 – 15 minútové videá s duchovným slovom, piesňou, aktivitou.**

Od septembra sme začali po určitých ťažkostiach v novom zoskupení – Martin Miti Kováč, Janči Skalský, Ľudmila Hrušovská, Saška Kováčová a Zuzka Dzielavová. Po zavedení núdzového stavu pripravujeme každý piatok **zoom mladší dorast.**

V lete som spolu s tímom dobrovoľníkov (Ľubka Dobrovodská, Mirka Rovňáková, Táňa Brezáni, Tomáš Sklárš a Jožino Budaj, niektoré dni pomohol aj Frodo) organizoval **denný tábor pre mladší dorast.** Teraz, s odstupom času vidím, aká to bola milosť, že sme mohli byť takto spolu pri Božom

slove a zažiť aj mnohé dobrodružstvá. Tábor sa konal 20. 7. – 24. 7. 2020 a téma bola naozaj aktuálna: *Čo všetko (ne)máš!* – O tom, že veľakrát si nevšíname to všetko, čo nám Pán Boh dal. A dal nám toho naozaj veľa, aj to najdrahšie – dar večného života skrze obeť Pána Ježiša na kríži. My skôr vidíme, čo nemáme a len šomreme, šomreme a šomreme, namiesto toho, aby sme boli vďační a Pána Boha oslavovali. Tábor sa zúčastnilo sa 18 – 20 dorastencov. Hrali sme etapovú hru, boli na výstave *Zlatý poklad Inkov* na Bratislavskom hrade, na tímových aktivitách v centre Team up, v programe tábora nechýbala opekačka v lese ani kúpalisko, hľadali sme poklad v Horskom parku.

Tábor v r. 2020 zbor finančne nič nestál, dostali sme dotáciu 200,-€ zo SEM-u (aj vďaka Tomášovi Skláršovi), ostatné pokryli účastnícke poplatky.

Ak Pán Boh dá, túžim v lete zorganizovať ďalší tábor. Srdce mi po tom pišti, a aj keď si už musím brať dovolenku, je to tá najkrajšia dovolenka, akú si viem predstaviť.

Mladší dorast sa uskutočnil 34x s priemernou účasťou 20 ľudí.

Starší dorast

Matej Trepáč, zborový pracovník s dorastom a mládežou

Starší dorast je spoločenstvom, ktoré priamo nadväzuje na mladší dorast – nie len časovo (bežne sa stretávame v piatky o 17.00 – okrem školských prázdnin), ale aj vekovo a obsahovo. Primárne sa zameriavame na tínedžerov v stredoškolskom veku, ale radi medzi sebou vidíme aj odvážnych konfirmandov. Vďaka úzkej spolupráci s dorastovými tábormi a víkendovkami *Detskej misie* navštevujú naše stretnutia aj viacerí ne-Bratislavčania. Spolu s vzácnou skupinou dorastencov zo zboru tvoríme pravidelné spoločenstvá v približnom počte 15 – 20 ľudí. Ak sa nám nedá stretnúť osobne, nemáme problém ani s dorastami cez videohovor. Tím ľudí pripravujúcich dorasty bol do služby aj oficiálne vyslaný a požehnaný na Službách Božích v nedeľu 6. 9. 2020. Tvoria ho: Betka Hrušovská, Matej „Gašto“ Grešo, Peťo Bôžik, Frodo Tomek, Marek Polák, Martin Schön, Kamil Sádovský, Daniel Putiš, ktorých od leta vedie Matej Trepáč – zborový pracovník s dorastom a mládežou.

V roku 2020 sme spolu študovali List Jakuba, duchovné disciplíny, príbehy biblických Sudcov, či viaceré charakteristiky a prejavy Božej osobnosti. Učíme sa, ako dôverovať Bohu aj v neľahkých situáciách, ako s Ním komunikovať a žiť praktický život viery v každom jednom dni. Nakoľko však má väčšina z nás počas celého týždňa množstvo školských online hovorov, býva čoraz ťažšie sa namotivovať a byť spolu online aj ako spoločenstvo. Snažíme sa dorasty vhodne prispôbiť, ale veríme, že už čoskoro budeme môcť spolu vystrájať na klasických dorastoch v priestoroch suterénu na Legionárskej, chodiť spolu na zmrzlinu, športovať do parku, či opekať na Železnú studničku.

Starší dorast sa uskutočnil 33x s priemernou účasťou 18 ľudí.

Offline – Vysokoškoláci na Légiách

Matej Trepáč, zborový pracovník s dorastom a mládežou

Aj nebyť pandémie by bol pre Offline – spoločenstvo vysokoškolákov a mladých pracujúcich – rok 2020 dosť zlomový a nestály. Po 8 rokoch vedenia sa totiž v júni so spoločenstvom rozlúčili Mirka a Martin Lichí a Erika a Robo Wendlovci, ktorých Pán Boh povolal do iných služieb na svojej viniči. Za ich dlhoročnú a vernú službu im aj touto cestou veľmi pekne ďakujeme. Pred zvyškom tímu, v zložení: Karín Pätoprstá, Jozef Budaj a Matej Trepáč tak stála neľahká úloha stabilizácie spoločenstva, ktoré si kvôli istej „generačnej výmene“ hľadalo svoju novú tvár. Do tímu k sebe teda pribrali mladú krv v podobe Kristíny Strakovej a Táničky Tomášovej.

Nakoľko však vysokoškoláci opustili Bratislavu len po niekoľkých septembrových týždňoch, stihli sme len jedno prezenčné stretnutie, na ktorom sa zúčastnilo slubných 20 ľudí. Online stretnutia však veľmi okresali náš počet – pravidelne nás na Offline totiž chodilo vyše 30. Kým na jar nás ešte stále zvyklo byť 12 – 15, momentálne sa pripájame v skromnom počte 5 – 8 ľudí. Stále však verne ponúkame možnosť byť spolu ako Boží ľud pre kohokoľvek duchom mladého, kto by sa k nám chcel v stredu od 18.00 pridať. V najbližšom čase nás čaká uvažovanie a hľadanie spôsobu, ako aj v aktuálnom čase a priestore (či už živom alebo virtuálnom) slúžiť vysokoškolákovi, priblížiť sa im a pomôcť im nájsť svoje miesto v zbore či v spoločnosti.

Keď to bude možné, radi by sme sa vrátili k diskusiám o podcastoch, ktoré sme spolu počúvali, hrali volejbalu či k obľúbeným víkendovkám v Čas-tej. Vrúcne vás prosíme o modlitebnú podporu.

Offline – vysokoškolská mládež: konalo sa 28 stretnutí s priemernou účasťou 28 ľudí

Légie+

Martina Korenicová, Monika Ficzová, Ján Antala, Martin Korenica, členovia prípravky spoločenstva Légie+:

Légie+ sú spoločenstvom mladých pracujúcich ľudí. Uplynulý rok sme sa stretávali vo štvrtky o 18.30 h v suteréne na Legionárskej 4 (tzv. „Under-ground“). Na stretnutiach sme sa zaoberali štúdiom výkladu Evanjelia podľa Matúša (Biblia s aplikáciami pre život, spracovaná vydavateľstvom Tyndale House Publishers a kresťanskou organizáciou Youth for Christ – Mládež pre Krista). Pomedzi tieto témy nechýbal večer modlitieb, chvál a svedectiev, kde sme mohli zdieľať svoje životy, modliť sa za seba, ako aj chváliť Pána Boha za to, čo prežívame. Žiaľ, nepriaznivá pandemická situ-

ácia nás však v marci donútila zatvoriť dvere nášho spoločenstva, rovnako ako iných zborových stretávok.

Naša **kapela L+** sa po uvoľnení opatrení neskôr počas roka zúčastnila niekoľkých akcií, ako napríklad nahrávanie programu „Zmenený samotou 2“, ONLINE festival SemFest, rôznych zborových akcií a aktivít v kostole, stretnutia na hrade Branč, či nedeľnej služby v BCC Pezinok. V r. 2020 sme sa museli uskromniť pri našich tradičných aktivitách, ktoré sa konať nemohli. **Mnohí z nás sa hneď po zatvorení kostolov v marci začali podieľať na (prednahrávaných) online Službách Božích, ktoré sa neskôr pretransformovali na online živé prenosy.** Sme vďační nášmu zboru za túto možnosť, priestor ako aj finančnú podporu tohto projektu od všetkých vás.

Vzhľadom na nové udalosti v životoch niektorých členov našej prípravy, sme zistili, že pokračovanie stretávania spoločenstva Légie+ už pre nás nie je časovo ani fyzicky možné. Preto ostali dvere nášho spoločenstva nateraz zatvorené. Zároveň je to priestor a ponuka pre kohokoľvek, kto cíti povolanie do služby s mladými pracujúcimi ľuďmi a má túžbu tieto dvere znovu otvoriť.

Légie+ (spoločenstvo mladých pracujúcich): priemerná účasť: 5 – 10

Univerzitné pastoračné centrum (UPC) Mosty

Peter Mozola, zborový kaplán, riaditeľ UPC Mosty

Môj otec mal rád jeden vymyslený príbeh, v ktorom sa akoby odrážala slovenská mentalita: *Istému človeku sa v sne zjavil apoštol Peter a povedal mu, že čokoľvek si bude želať, dostane to. A tak muž začal: „Chcel by som dve autá, tri domy, dovolenku pri mori, zabezpečenie do konca života.“ A ďalej pokračoval vo výpočte rôznych túžob.*

Apoštol Peter mu odpovedal: „Všetko dostaneš, ale má to jednu podmienku. Tvojmu najväčšiemu nepriateľovi dám dvojnásobok toho, čo si želať sebe.“

Muž sa zamyslel a zarazil: „Tak to si radšej prosím jedno sklenené oko.“

Pravdivé a smutné.

Nemôžem sa ubrániť dojmu, že ľudská márnomyseľnosť a pýcha v tomto čase kvitne. Žijeme v čase vírusov, no aj vírus márnomyseľnosti a pýchy je veľmi nebezpečný.

Výstižne to vyjadril Winston Churchill po skončení 2. svetovej vojny: „Keby sme mali viacej pokory, bolo by menej mŕtvych ľudí. ALE NAŠE EGO NÁM VYPICHLO OČI.“

Na začiatku roka 2020 sme mali v UPC Mosty množstvo zaujímavých plánov. Chceli sme použiť zaujímavé číslo (2020) na realizáciu mnohých nových programov. Okolnosti okolo pandémie nás však donútili vstúpiť v UPC Mosty do udržiavacieho režimu. Situácia na internátoch bola a je obzvlášť zložitá, nakoľko ide o prenajaté priestory.

Počas zložitého roka 2020 sme **v UPC vykonali 16x Bohoslužby** s priemernou účasťou: 20. V ostatné nedele sme prešli na live vysielanie a ľuďom sme ponúkli **biblické zamyslenia**. **Večera Pánova** bola prisluhovaná 7x, prišlo ju 138 ľudí (M: 80, Ž: 58).

Konfirmácia sa presunula na rok 2021. **Konfirmačná príprava** prebieha prostredníctvom zoom aplikácie.

Stretnutia Klubu 31 (32x) sa vykonávali pravidelne každú stredu s priemernou účasťou: 40. Po uzavretí internátov sme prešli do online režimu.

Skupinky (počet 7, s priemernou účasťou: 5) prebiehali pravidelne podľa aktuálnej situácie. Väčšina stretnutí sa realizovala prostredníctvom zoom aplikácie.

Pastorálne návštevy (67x) a **pastorálne rozhovory** (254x) prebiehali v tejto zložitej dobe v improvizovaných priestoroch, alebo prostredníctvom telefonátu, či zoom aplikácie.

Detská besiedka (24x) sa realizovala 24x, z toho 10x prezenčne s priemernou účasťou: 12 detí (-3), v ďalších prípadoch prostredníctvom zoom aplikácie.

Predmanželská príprava prebiehala (82x) prostredníctvom zoom aplikácie.

V priebehu roka 2020 sa **započal proces spätného prechodu UPC Mosty** z CZ Legionárska pod ústredie cirkvi. Keďže ide o celoslovenskú prácu, toto rozhodnutie sa javí ako logické vyústenie ďalšieho smerovania. Cirkvebnému zboru Legionárska sme nesmierne vďační za zastrešenie a pomoc za posledné roky.

Spoločenstvo rodín

Katarína a Ján Bobockí, spolupracovníci

„Preto skláňam kolená pred Otcom, po ktorom sa menuje každá rodina na nebi aj na zemi: aby vám podľa bohatstva svojej slávy dal skrze svojho Ducha mocne zosilniť na vnútornom človeku aby Kristus prebýval vierou vo Vašich srdciach, a vy, zakorenení a založení v láske, aby ste mohli so všetkými svätými vystihnúť, čo je to za šírka a dĺžka, výška a hĺbka, a poznať lásku Kristovu, ktorá je nad všetky známosti, aby ste boli naplnení všetkou plnosťou Božou“ (Efezským 3, 14 – 19).

Aktivity spoločenstva

Zborový tábor 2020

Od januára sa prípravný tím pravidelne stretával a pripravoval plánovaný Zborový tábor, ktorý sa mal konať v termíne od 27. júla – 3. augusta 2020 na južnom Slovensku v obci Chľaba pri Štúrove.

Celosvetová pandémia vírusu SARS-COVID 19 neobišla ani Slovensko a uskutočnenie tábora nám nedovolila. Po jednotnom súhlase a zhode prípravného tímu, následne i dohovore s prevádzkarom zariadenia v obci Chľaba, sme Zborový tábor 2020 z epidemiologických dôvodov boli nútení

zrušiť. Máme však veľkú nádej, že v tomto roku 2021 sa Zborový tábor konať už bude, avšak na definitívne rozhodnutie si budeme musieť počkať. Predbežný termín je určený na 17. – 24. júla 2021.

Prípravný tím zborového tábora: Peter Synak, Lenka Izáková, Ali Popiková, Ľudka a Jožko Budajovci, Janka a Ondrej Majlingovci, Katka a Janko Bobockí.

Spoločenstvo evanjelických žien (SEŽ)

Eva Holotíková a Elena Imríšková, spolupracovníčky

SEŽ je dobrovoľným iniciatívnym združením žien, ktoré sú členkami ECAV na Slovensku. Jeho poslaním je napomáhať rozvoju evanjelického duchovného vzdelania žien a ich prostredníctvom pôsobiť aj na duchovný rast evanjelických rodín a cirkevných zborov.

Stretnutia SEŽ sa zvyčajne konajú v prvú nedeľu v mesiaci počas školského roka o 15.00 h – striedavo v jednotlivých cirkevných zborech veľkej Bratislavy. Počet zúčastnených býva priemerne 25.

Za jednotlivé stretnutia sú zodpovedné domáce sestry z príslušného cirkevného zboru – napr. v CZ Legionárska: Eva Holotíková a Elenka Imríšková, v CZ Petržalka: Vierka Mariášová, v CZ Prievoz: Jarmilka Józová, v CZ Staré Mesto: Danica Kšiňanová.

Januárové stretnutie žien bolo spojené s Novoročným ekumenickým koncertom spevokolov v CZ Petržalska.

2. februára nám prednáškou „Uniforma duchovných“ poslužil v zasadačke Veľkého kostola brat farár Tomáš Semko.

Na marcovom stretnutí nám prednáškou „Požehnanie modlitby“ poslužil v zborovej sieni pri Novom kostole brat farár Ondrej Majling.

Ďalšie stretnutia v rámci veľkej Bratislavy sa pre pandémiu nekonali.

V čase uvoľnenia pandemických obmedzení sme sa 13. septembra zúčastnili seniorálneho stretnutia v CZ Sereď. Témou bol biblický verš zo Skutkov 20, 35: *„Vo všetkom som vám ukázal príklad, že tak musíme pracovať a ujímať sa slabých a pamätať na slová Pána Ježiša, veď On povedal: Blahoslavenejšie je dávať ako brať.“* Kázňou nám poslužil brat zborový farár Radomír Vařák a prihovoriť sa nám aj brat biskup Západného dištriktu ECAV Ján Hroboň, predsedníčka SEŽ ECAV Eva Oslíková a sestra dozorkyňa ZD ECAV Renáta Vinczeová.

Do budúcnosti pozeráme s nádejou, že pandémie a obmedzenia pominú a my sa budeme slobodne stretávať, ako v kostoloch, tak v spoločenstvách.

Biblické hodiny

Milan Jakš, spolupracovník

Heslom spoločenstva biblických hodín **pre rok 2020** bol biblický text: „*Vyvyšovať Ťa budem, môj Bože a budem dobrorečiť Tvojmu menu na večné veky.*“ (Ž 145, 1)

Základom biblických hodín bola Biblia – Slovo Božie, ako hlavná smernica kresťanského života. Biblické hodiny tak ako aj iná duchovná činnosť v našom cirkevnom zbore boli vážne ovplyvnené výskytom vírusu COVID-19. Preto sa nekonali v takom počte ako po iné roky. Od začiatku roka až do 7. marca sa uskutočnilo **10** biblických hodín s neobmedzeným počtom návštevníkov. Priemerná účasť bola **27** čo je o 3 viac ako rok predtým za to isté obdobie

Po vynútenom prerušení sme pokračovali v septembri až do 10. 10. V tomto období sme mali **6** biblických hodín už v obmedzenom počte a bez sólového i spoločného spevu. Aj napriek našej túžbe v stretnutiach pokračovať, sme z dôvodu 2. vlny pandémie tieto museli ukončiť.

Témy biblických hodín sa preberali prevažne formou viactýždňových cyklov. V roku 2020 boli 3. Okrem toho boli 4 biblické hodiny so samostatnou témou. Jedna z nich bola venovaná duchovnému slovu, poézii a hudbe. Témy biblických hodín pripravoval prevažne brat Milan Jakš. Jednu tému pripravil brat Dobroslav Blatnický. Súčasťou programu okrem biblických príhovorov boli úvodné a záverečné modlitby a na začiatku roka aj sólové a spoločné piesne. Program býval obohatený aj duchovnou poéziou.

Aj napriek obmedzeniam, ktoré zasiahli aj do tejto našej činnosti, sme vďační Pánovi za tie stretnutia, ktoré sme v roku 2020 pri Slove Božom sme-li mať, s nádejou, že v roku 2021 budeme môcť s Božou pomocou v tejto práci pokračovať.

V čase, keď nám 1. vlna koronavírusu znemožnila spoločne sa stretávať, ako určitú náhradu biblických hodín publikoval zborový farár Martin Šefranko (**postupne od 16. marca do 22. mája 2020**) na <https://legionarska.>

Spoločné vystúpenie spevokolov z Legionárskej a Petržalky

sk/kto-sme/oznamy 55 textov súvisiacich so základmi našej viery – s priáním, aby čítanie či nové pripomenutie si týchto základov, poslúžilo pre vieru, lásku i nádej čitateľov.

Zborový spevokol

Milan Jakš, člen zborového spevokolu

Prácu v spevokole sme v roku 2020 začali s predsavzatím naďalej nacvičovať duchovné piesne, oslavovať nimi Pána a ich spevom slúžiť na Službách Božích a pri rôznych slávnostných a iných príležitostiach. V pláne sme mali obnoviť niektoré staršie a nacvičovať aj ďalšie nové piesne. Návky spevokolu sa konali v pondelok o 18.00 h v zborovej sieni.

Počas prvých dvoch mesiacov sme mali 3 vystúpenia, v rámci ktorých sme zaspievali 7 piesní. Boli to vystúpenia na **Novoročnom koncerte 6. 1.** v CZ ECAV Petržalka, na ktorom sme sa predstavili s piesňami: *Čuj duša verná, Viem, že Pán Boh o mne všetko vie, Je tichá noc.* Pieseň: *Prichádza Kráľ*, sme spievali spoločne s ostatnými spevokolmi. Ďalšie naše vystúpenie bolo

na **záver Aliančného modlitebného týždňa 19. 1.** v Novom kostole, kde sme spolu so spevokolom BJB spievali pieseň *Otče náš*. Tretie vystúpenie bolo na Službách Božích v Novom kostole, kde sme v **Predpôstnu nedeľu 23. 2.** zaspievali piesne: *Jak tá jasná* a *Predivný*. V ďalšom období sme boli v plnej príprave na vystúpenia blížiacich sa veľkonočných sviatkov, ale z dôvodu vírusovej pandémie sme museli nácviky ako aj ďalšie naše účinkovanie ukončiť. Žijeme v nádeji, že keď sa tieto prekážky pominú, budeme môcť s pomocou Božou v tejto vzácnej práci a službe pokračovať.

Dirigentkou spevokolu je sestra Vierka Jägerová.

Ranné modlitebné stíšenia

Jelena Zatková, spolupracovníčka

Ranné modlitebné stretnutia sa konali pravidelne počas roka v pondelok, stredu a piatok o 7.30 v zborovej miestnosti do začiatku marca. Počet účastníkov bol 3 – 6. Posledné stretnutie bolo 9. 3. Odvtedy sa modlitebná skupinka koordinovala telefonicky, v prípade potreby sa členovia skupiny vzájomne informovali o námetoch na modlitby a modlili sa vo svojich domácnostiach, alebo spoločne telefonicky.

Novou a celoročnou témou modlitieb bola pandémia, mysleli sme pritom nielen na chorých, ale aj na lekárov a zdravotnícky personál. Modlili sme sa za náš cirkevný zbor, ale i za zbory uvedené podľa poradia v Tesnej bráne, za celú cirkev a ďakovali sme za uskutočnené zmeny v nej, ako aj za vedenie cirkvi. Mysleli sme na cirkevné školstvo od škôlok cez školy až po EBF, ale aj všetkých misijných pracovníkov a organizácie (DM, EvS). Prosili a ďakovali sme za našu cirkevnú tlač – Evanjelický východ, Evanjelický posol.

Ďakujeme Pánu Bohu za dar modlitby.

Nedelňé modlitebné stíšenia pri Novom kostole

Milan Jakš, spolupracovník

Tieto sa konali v nedeľu o 9.30 h v zasadacej miestnosti na Legionárskej ulici č. 6.

Organizačne ich zabezpečoval brat Milan Jakš. Počas jeho neprítomnosti sestra Jelena Zatková. Počet účastníkov na modlitbách bol 2 – 5. Cieľom modlitebných stretnutí po prečítaní biblického textu boli predovšetkým prosby za požehnanie Služieb Božích v Novom kostole a v Lamači a zborových podujatí, ktoré sa konali najmä v príslušnú nedeľu. Z dôvodu vírusovej pandémie a vzhľadom na zmenu spôsobu (online) konania Služieb Božích, sa tieto nedeľné modlitebné stíšenia ukončili.

Modlitby 24/1

Modlitebný tím

Projekt Modlitby 24/1 pokračoval aj v roku 2020, ale bol významne ovplyvnený pandemickou situáciou. Víkendové modlitby sme stihli zorganizovať 4x, a to vo februári, marci, septembri a októbri. Poslednýkrát sme vyskúšali formu modlitieb z domu, aby sme sa prispôbili situácii a umožnili účasť čo najviacerým modlitebníkom. Naše očakávania sa naplnili a opäť sa 24 hodinový modlitebný čas takmer naplnil, s výnimkou pár hodín medzi polnocou a nad ránom. Inak účasť na Modlitbách 24/1 je tak tiež námetom na modlitby, aby si Pán Boh pritiahol viac modlitebníkov, nakoľko v priemere je to cca 12 ľudí, čiže asi polovičné zaplnenie. V adventnom období sme klasické Modlitby 24 nahradili dennými zamysleniami, ktoré sme dostávali od brata farára Stanislava Kocku – vedúceho Modlitebného spoločenstva (MoS) ECAV.

Projekt Modlitby 24/1 zastrešuje tím sestier: Lenka, Ali, Katka, Martina.

Aliančný modlitebný týždeň sa konal s ústrednou témou: Na ceste domov – ako bezpečne cestovať. Jeho záverečné stretnutie bolo 19. 1. 2020 v Novom kostole, kde na tému večera: Konečne doma (Zjav 21, 1 – 4) kázal Martin Šefranko.

Pôstny modlitebný týždeň – nekonali sa žiadne verejné podujatia.

Adventný modlitebný týždeň – počet podujatí: 6, priemerná účasť: 11 ľudí.

5. Vyučovanie náboženstva

Ondrej Majling, zborový farár

V aktuálnom školskom roku 2020/2021 by sa za normálnych okolností vyučovalo náboženstvo na 13 základných školách a 1 gymnáziu. Novou školou, na ktorej vyučujeme, je od 1. 9. 2020 ZŠ Riazanská. Stále sa nám nepodarilo dostať na Gymnázium Vazovova, hoci aj v tomto smere sa ľady pohli a máme nádej, že začneme vyučovať v novom školskom roku. **Prihlásených je 128 žiakov (o 2 viac ako v šk. r. 2019/2020), z toho 81 na 1. stupni ZŠ, 42 na 2. stupni ZŠ a 5 na Gymnáziu. Vyučujú 3 ordinovaní a 6 katechéti.** Svoje pôsobenie v našom zbore ako katechétku ukončila sestra Viera Macháčková, ktorej aj touto cestou úprimne ďakujeme za jej dlhoročnú vernú službu. Naopak, tešíme sa, že medzi katechétoch pribudol brat Matej Trepáč.

Žiaľ, v šk. roku 2019/2020 bolo vyučovanie náboženstva silne poznačené obmedzeniami vyplývajúcimi z opatrení proti šíreniu COVID-19. Od 9. marca až do 31. mája bolo vyučovanie na školách úplne zastavené. Od 1. júna sa síce vyučovalo na 1. stupni ZŠ a v 5. ročníku, výchovy však do toho zaradené neboli. Z tohto dôvodu sa nemohla uskutočniť ani tradičná Biblická olympiáda.

V novom školskom roku 2020/2021 nastala ešte komplikovanejšia situácia, v ktorej viaceré školy začiatok vyučovania výchov odkladali a nezačalo sa učiť naraz. V niektorých školách sa začalo s vyučovaním náboženstva až od októbra. Po 11. októbri bol vydaný zákaz na vyučovanie v spojených skupinách. Aj z týchto dôvodov sa napr. v ZŠ Za kasárňou, stihla odučiť iba jedna hodina. Od 26. októbra sa nevyučuje na 2. stupni ZŠ vôbec. Do vianočných prázdnin sa teda vyučovalo len na 1. stupni – a aj tam iba v tých skupinách, v ktorých sa nemiešali triedy a ročníky. Aj z tohto z dôvodu sa nekonalo vianočné vystúpenie žiakov v Novom kostole. Viacerí vyučujúci sa snažia byť s deťmi aspoň v online kontakte a mávajú s nimi online hodiny, podľa toho, ako to ktorá škola dovoľuje.

6. Pastorálna činnosť a diakonia

Pastorálna činnosť

Martin Šefranko

Návštevnú službu vykonávali ordinovaní pracovníci v zbore a členovia Zborovej diakonie. O Stredisku evanjelickej diakonie Bratislava referujeme nižšie samostatne.

Zboroví farári O. Majling a M. Šefranko vykonávali návštevy predovšetkým v zariadeniach pre seniorov, ale aj v nemocniciach a domácnostiach. COVID-19 obmedzil aj túto oblasť služby. Niektoré návštevy boli spojené s prislúžením Večere Pánovej. P. Mozola vykonával návštevy najmä medzi mladou generáciou.

Celkovo v **r. 2020 vykonal 3 v zbore slúžiaci duchovní 147 pastorálnych návštev**, (z toho v UPC 67). Bolo to o 108 menej návštev ako r. 2019. Okrem návštev viedli pastorálne rozhovory týkajúce sa prípravy na krst, sobáš, rozhovory s pozostalými i s ľuďmi, ktorí mali otázky ohľadom života viery a požiadali o rozhovor, modlitbu, či radu. V zvláštnom roku sme viaceré pastorálne záležitosti riešili aj telefonicky alebo prostredníctvom e-mailov – s vedomím, že ide o náhradné riešenie, ktoré nenahradí osobný kontakt.

Zborová diakonia

Martin Dziak, presbyter, predseda Výboru pre diakoniú

Ako v každom inom zbore, aj v našom sú ľudia, ktorí potrebujú pomocnú ruku, či spoločnosť, aby lepšie znášali starobu, samotu, či chorobu, aby lepšie znášali svoj kríž. A tak sa aj my svojimi malými príspevkami snažíme pomôcť pri „nesení ich kríža“.

Zborová diakonia má okrem 4 stálych členov veľa členov „neviditeľných“ – dobrovoľníkov, ktorí spontánne a neorganizovane pomáhali aj v uplynulom roku. Stáli členovia sa organizujú podľa potreby a to v rámci výboru (VpD). V roku sa však VpD kvôli nepriaznivej situácii s pandémiou nestretol ani raz. Služba prebiehala ako zvyčajne do začiatku marca v nižšie uvedených oblastiach, následne však už len v obmedzenej miere. Tradičné jarné a jesenné stretnutie dôchodcov z domovov a z cirkevných zborov Legionárska a Dúbravka sa v roku 2020 nekonalo.

Návštevná služba

Dve sestry pravidelne chodili vždy v utorok dopoludnia do Strediska evanjelickej diakonie Bratislava (SED BA) medzi jeho klientov. Posledná návšteva bola 3. 3. 2020, odvtedy bolo stredisko pre návštevy uzavreté. Sestry slúžili duchovným programom a to spoločnými modlitbami, čítaním zamyslení z publikácie *Tesnou bránou* a spevom piesní z Evanjelického spevníka. Po programe informovali klientov o dianí v zbore či cirkvi pomocou zborových bulletinov, evanjelickej tlače alebo spontánne. Počet zúčastnených klientov v býval 8 – 16. Napokon navštevovali klientov aj na izbách. V čase uvoľnenia protiepidemických opatrení v letných mesiacoch navštevovala jedna zo sestier klientov na nádvorí strediska. Tieto sestry, kým to bolo možné, navštevovali aj domácnosti, okrem toho sa v hojnej miere počas celého roka udržiaval kontakt aj telefonicky.

Klub seniorov

Klub seniorov sa konal v roku 2020 dvakrát: 15. 1. a 12. 2. s účasťou 12, či dokonca 21 sestier, čo nás mimoriadne potešilo. Od marca boli stretnutia kvôli pandémie zrušené.

15. 1. poslušil slovom brat farár O. Majling, hovoril o apoštolovi Pavlovi, ktorého sviatok obrátenia sme si v tomto období pripomínali. 12. 2. poslušil brat farár M. Šefranko, ktorý pri príležitosti Národného týždňa manželstva hovoril o tejto téme – a to na základe knihy Timothy Kellera „Manželstvo“, z ktorej úryvky sme si prečítali. Na to sa rozpútala živá, v mnohom obohacujúca diskusia. Účastníčky prispievali na stretnutiach k programu čítaním básní, spievaním piesní, ale i príspevkami k občerstveniu. Vytvorila sa tam veľmi príjemná, priateľská atmosféra, spoločenstvo. Po zrušení stretnutí sa v o to väčšej miere využívali telefonické hovory na udržanie blízkeho osobného kontaktu, alebo aj na informovanie sa o televíznych programoch s duchovnou tematikou, či o dianí v zbore.

Osobitne chceme spomenúť sestru Helenku Mažárovú, ktorá sa zúčastňovala pravidelne na týchto stretnutiach, ale od júna 2020 sa presťahovala do domova dôchodcov, odvtedy sme v telefonickom kontakte.

Stredisko evanjelickej diakonie Bratislava (SED BA)

Jeden člen VpD, Martin Dziak, koordinoval aj v roku 2020 stretnutia správnej rady strediska. Táto sa v priebehu roka 2020 stretla 3x. Jej členovia boli so strediskom pravidelne v kontakte na diaľku.

Vianočné balíčky

V rámci nášho zboru sme pripravili a distribuovali 40 vianočných balíčkov. V r. 2020 balíčky pre SED BA pripravili bratia a sestry z cirkevného zboru Dúbravka.

Stredisko evanjelickej diakonie Bratislava (SED)

Beata Dobová, riaditeľka SED Bratislava

Rok 2020 v priniesol v SED Bratislava veľa zmien. Aj život v našom zariadení sprevádzali karanténne opatrenia, a preto sme hľadali spôsoby, ako našim klientom uľahčiť život v izolácii. Samozrejme pokračovali všetky formy terapií, ktoré sa už v minulosti osvedčili. Či už muzikoterapia, alebo terapie na rozvoj pamäťových schopností či na podporu jemnej motoriky. Nechýbala ani fyzioterapia aj formou hier. Po uvoľnení opatrení prvej vlny korony sa (21. 5.) uskutočnil koncert pre našich klientov pod názvom Umenie pod oknami, ktorý bol veľkým povzbudením pre celé stredisko, ale aj rodinných príslušníkov klientov, ktorí mohli z nádvorja takto pozdraviť svojich príbuzných. Snažili sme sa, aby naši klienti mali dostatok sociálnych podnetov, nakoľko priamy kontakt s ich príbuznými bol obmedzený. Preto sme sa rozhodli našich seniorov vzdelávať v nových technológiách, aby sa dokázali prostredníctvom tabletov, či počítačov spojiť s blízkymi a so svetom. Krok po kroku ich naši sociálni pracovníci učili, ako sa „dotknúť“ internetu a obrazovky mobilu či tabletu. Zároveň sme boli vďační, že podľa aktuálnej situácie, mohli pokračovať Služby Božie či modlitebné stíšenia s duchovnými z CZ ECAV Bratislava Legionárska a CZ Bratislava – Dúbravka. S vďakou voči Pánu Bohu sme tiež spoločne oslavovali narodeniny našich klientov a tešili sme sa krásnemu jubileu pani Gizky, ktorá sa dožila 100 rokov. Sme vďační za Božiu milosť, ktorá nás sprevádzala počas celého roka a chránila nás od zlého. Naše poďakovanie patrí tiež celému tímu opatrovateliek, sociál-

ným pracovníkom, všetkým zamestnancom, ktorí sa obetavo starali o chod zariadenia v čase náročných karanténnych opatrení. Veríme, že Pán Boh sa prizná k našej službe aj naďalej a bude nám oporou každý deň.

Pracovníkom SED Bratislava patrí veľká vďaka za obetavú službu v komplikovanom koronavírusovom roku.

7. Plány pre rok 2021 v duchovnej činnosti

Martin Šefranko

Rok 2020 dosvedčil pravdivosť slov: „Neviete, čo bude zajtra s vaším životom; ste para, ktorá sa nakrátko ukáže, a potom zmizne“ (Jk 4, 14). Nanovo nám pripomenul platnosť výrokov Písma: „Ak Pán bude chcieť, budeme živí a vykonáme toto alebo tamto!“ (Jk 4, 15) a: „Ním žijeme, hýbeme sa a trváme“ (Sk 17, 28a). S vedomím uvedeného a tiež, ako to epidemiologická situá-

Hostia z Diakonie Würtemberg v Nemecku

cia umožní, si dovoľujeme uviesť naše plány, no ponajprv pripomenúť, že **prostredníctvom služby, ktorú Cirkevný zbor ECAV Bratislava Legionárska koná, chceme viesť ľudí k viere v Pána Ježiša Krista i k tomu, aby sa stali aktívnymi členmi cirkevného zboru.**

Denný detský letný tábor, Začiatok letných prázdnin 2021, Legionárska
Tábor mladšieho dorastu, Letné prázdniny 2021

Zborový tábor, 17. – 24. júl 2021, Chlaba pri Štúrove, hotel Panoráma

Pokračovanie v spolupráci s partnerským cirkevným zborom Kocelovce
 v Gemerskom senioráte ECAV.

Priamy prenos rozhlasových Služieb Božích, Nový kostol, Legionárska,
 1. slávnosť svätodušná, **23. mája 2021, 9.05 h**

Povzbudíme všetkých evanjelikov, na ktorých máme dosah, aby sa prihlásili k Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku (ECAV) v sčítaní obyvateľov 15. 2. – 31. 3. 2021. Bude prebiehať elektronicky. Namiesto vyplňania papierového sčítacieho hárku bude potrebné vyplniť sčítací formulár cez internet prostredníctvom počítača alebo mobilu. Súčasťou sčítacieho hárku bude aj jednoduchá otázka na náboženské vyznanie.

Bratia a sestry, prosíme vás, aby ste vzájomne pomohli pri sčítaní svojim blízkym, ktorí takúto pomoc uvítajú, keďže si sami nevedia poradiť s elektronickým sčítaním.

Kto bude mať záujem, môže požiadať o sčítanie s asistenciou. To sa bude konať od 1. 4. buď na kontaktnom mieste alebo pomocou mobilného asistenta, o ktorého sa dá požiadať telefonicky. Asistent navštívi domácnosť obyvateľa. **Kto nie je v stave sčítať sa sám a nemá mu kto pomôcť ani nikto z rodiny, nech počká na termín po 1. 4. a dostane ďalšie informácie a inštrukcie.** Dovtedy neporušuje žiaden zákon a pokojne môže čakať.

Info: **<https://www.scitanie.sk/scitanie-obyvatelov/zakladne-informacie>**

V Slovenskej republike je financovanie cirkví postavené na údajoch o náboženskom vyznaní zo sčítania obyvateľstva. Je teda dôležité, ako vyplníme údaje v sčítaní. **To, ako odpovieme na otázku o svojom viero-vyznaní, bude mať vplyv na financovanie ECAV počas obdobia najbližších 10 rokov.**

Nateraz nenaplnené plány (z r. 2020):

Sprehľadniť – inovovať internetovú stránku zboru.

Zintenzívniť prácu s mužmi.

Sprístupniť zborovú knižnicu. Hľadáme ochotného človeka, ktorý by sa staral, o sprístupnenie duchovnej literatúry z našej knižnice (o vypožičiavanie a vrátenie kníh).

C) Iné dôležité udalosti

1. Personálne zmeny v cirkevnom zbore

Brat **Miroslav Grožák ukončil službu kostolníka**, ktorú roky spoľahlivo vykonával. Poďakovali sme mu na SB.

Od marca **sa kostolníckej služby ujala** sestra **Janka Majlingová**. Náročnou bola nielen príprava priestoru kostola na veľkopiatočné televízne SB, ale pre striktné hygienické opatrenia a nutnosť vykonávania dezinfekcie NK si zvýšené nároky vyžiadala aj príprava kostola pre ktorékoľvek SB od začiatku pandémie. Sestra Janka úlohy výborne zvládala – ďakujeme.

Sestre **Monike Ficovej** dlhodobejšie zdravotné komplikácie znemožnili ďalšie vykonávanie kantorskej služby. Je nám to ľúto. Monike ďakujeme za vykonanú prácu a kladieme ju do Božích rúk. **Hľadáme človeka, ktorý by sa ujal služby kantora.**

Od júla 2020 v zbore začal pracovať brat **Matej Trepáč** ako **zborový pracovník s dorastom a mládežou**. Tým sa zaplnilo uprázdnené miesto po br. katechétovi Martinovi M. Kováčovi. Matej bol hlavným vedúcim dvoch turnusov detského denného letného tábora a od jesene vedie spoločenstvá dorastu a Offline. Pomáha aj pri vyučovaní náboženstva i na utorkových večerných SB.

Do večnosti sme odprevadili sestru Máriu Bodlákovú, ktorá sa pravidelne zúčastňovala SB v Penzióne pre seniorov Na Barine a mnoho rokov pomáhala pri ich organizovaní. S vďakou na ňu myslíme.

13. 6. sme do večnosti vypevradili brata Ing. Jána Valentu. Od mladosti bol horlivým misijným pracovníkom na Legionárskej. Stál pri začiatku stretávania sa ev. spoločenstva na SB v Lamači. S úctou na neho spomíname.

Manželia **Jozef a Vlasta Okoličányovci** sa po 2 desaťročiach pôsobenia v našom zbore, kde boli činní vo viacerých oblastiach práce, vrátili späť do Kežmarku. Ďakujeme za všetko, čo vykonali a prajeme im, aby ich i do ďalšieho času spravádzala Božia milosť.

2. Návštevy cirkevných predstaviteľov

21. 6. 2020 **Ivan Elko, generálny biskup ECAV**, kázal na oboch dopoludňajších SB v NK.

6. 9. 2020 **Ján Hroboň, biskup ZD ECAV**, kázal na SB i na Dopoludní v NK.

Podľa pôvodných plánov sa mal 21. 6. konať Zborový deň a 6. 9. Guláš dobrých susedov, avšak pre epidemiologickú situáciu ani jedno z podujatí nebolo možné uskutočniť.

3. Iné návštevy

13. 1. 2020 sa uskutočnila **návšteva hostí – 23 člennej delegácie z Diakonie Würtemberg v Nemecku**. Viedli ju predseda jej predstavenstva Oberkirchenrat Dieter Kaufmann, predsedníčka pre sociálnu politiku Kirchenrätin Eva-Maria Armbruster a finančný riaditeľ Dr. Robert Bachert. Program pre hostí pripravilo ústredie Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku. V prvý deň dvojdnovej návštevy Slovenska hostia navštívili aj Stredisko ev. diakonie Bratislava (SED) a prezreli si jeho Zariadenie pre seniorov. Riaditeľka tohto zariadenia, Beata Dobová, uviedla hostí do problematiky poskytovania pobytových sociálnych služieb pre seniorov. Riaditeľ Spoločnej

hospodárskej správy, Martin Kováč, priblížil históriu budovy Ev. domu starostlivosti. Hostom sa prihovril aj brat farár Martin Šefranko. Návšteva pokračovala prezentáciou o historickom vývoji, financovaní a plánni Ev. diakonie ECAV na Slovensku v podaní povereného riaditeľa Ev. diakonie ECAV na Slovensku Jána Gaspera.

15. 10. 2020 – Danny Jones, kazateľ zboru BJB, kázal na Dopoludní v NK.

4. Mimoriadne udalosti v cirkevnom zbore

Branislavovi Tvarožkovi, členovi nášho cirkevného zboru, 2. 1. 2020 udelila pani prezidentka SR Zuzana Čaputová **štátne vyznamenania Rad Ľudovíta Štúra I. triedy** za mimoriadne zásluhy o demokraciu a jej rozvoj, ľudské práva a slobody a ich ochranu. K vyznamenania bratovi Tvarožkovi úprimne blahoželáme.

18. 1. 2020 v Novom kostole vystúpil detský **súbor Continental Kids**, ktorý uviedol **muzikál O potope sveta alebo história holubice Anny**.

10. 4. 2020 z Nového kostola odvysielala RTVS priamy **televízny prenos veľkopiatočných pašiových Služieb Božích**. Pre COVID-19 sa konali bez účasti verejnosti.

V r. 2020 vydal náš zbor knihu **Príbehy z Légii** (116 strán + 15 strán obrázková príloha). Podnet k napísaniu zbierky svedectiev niekdajších mládežníkov vznikol pri 50. výročí obnovenia stretávania sa evanjelickej mládeže pri Novom kostole v Bratislave v roku 2018. Publikácia je k dispozícii v kancelárii farského úradu.

Brat kantor Ing. Stanislav Tichý, DiS. art. sa v júni dožil 50. narodenín. Ďakujeme za jeho službu za organom i v spevokole a želáme mu požehnanie od Hospodina.

Brat zborový dozorca Ing. Peter Synak sa v novembri dožil 60. narodenín. Ďakujeme za jeho mnohú obetavú službu medzi nami a prajeme mu Božie požehnanie.

Brat kantor Mgr. Ivan Valenta sa novembri dožil 80. narodenín. Ďakujeme za jeho pôsobenie na Službách Božích aj v našom spevokole a prosíme Pána Boha, aby ho i naďalej obdarúval svojím požehnaním a inšpiráciou pri tvorbe piesní a úprave skladieb.

D) ZBOROVÉ PRESBYTERSTVO; Hospodárenie zboru

1. Činnosť zborového presbyterstva, konventy

Peter Synak, zborový dozorca

Presbyterstvo cirkevného zboru sa stretáva spravidla raz za mesiac okrem letných prázdnin. Vzhľadom na nepriaznivú epidemiologickú situáciu sme vynechali zasadania v krízových mesiacoch, takže celkovo sme sa stretli šesťkrát. V januári strávili presbyteri sobotu, 25. januára, na neformálnom celodennom stretnutí v priestoroch EDS na Partizánskej. Zasadnutia sa konali spravidla druhý utorok v mesiaci. Viedlo ich predsedníctvo zboru, t. j. predsedajúci farár br. Martin Šefranko a dozorca br. Peter Synak.

Presbyterstvo v súlade s cirkevnou ústavou a zborovým štatútom riadi a zodpovedalo za prácu cirkevného zboru. Okrem iného pripravilo výročný zborový konvent 1. marca 2020. Okrem tohto v zbore iný konvent v roku 2020 nebol.

Presbyteri zboru pracujú vo výboroch, ktoré koordinujú prácu v jednotlivých oblastiach a pripravujú podklady na zasadnutia presbyterstva:

Bohoslužobný výbor (BV);

Výbor pre vnútornú a vonkajšiu misiu (VVVM);

Hospodársky výbor (HV);

Výbor pre diakoniú (VpD).

Členovia presbyterstva v roku 2020 v abecednom poradí:

Martin Dziak – predseda VpD,

Peter Holotík – člen HV,

Ján Huba – predseda BV,

Mária Korenicová – členka BV a VVVM,

Jozef Kováč – člen VVVM,

Martin Kováč – zástupca zborového dozorca, člen HV,

Ondrej Majling – zborový farár,

Jozef Minarič – člen HV,

Andrej Mišina – predseda VVVM,

Peter Mozola – zborový kaplán, riaditeľ Univerzitného pastoračného centra,

Peter Synak – zborový dozorca,

Daniel Šebeň – člen VVVM,

Martin Šefranko – predsedajúci zborový farár,

Vladimír Šolc – zborový kurátor, člen HV.

V presbyterstve chýba jeden člen, ktorý by zároveň vykonával funkciu predsedu HV. Vedením výboru je dočasne poverený br. Maroš Oleár.

Stručné správy za jednotlivé výbory

Bohoslužobný výbor (BV)

BV sa stretáva v zasadačke na Legionárskej ulici v utorok o 19.00 h. V kalendárnom roku 2020 bolo stretnutí menej kvôli obmedzeniam spojených s pandémiou.

Stretnutia sa zúčastňujú presbyteri, ktorí patria do výboru, bratia farári, brat dozorca, zástupcovia spoločenstiev za Dorast, Offline, Légie plus a iní dobrovoľníci, ktorí sa aktívne zapájajú do bohoslužobného života. V priemere 9 ľudí.

Úloha BV je pomáhať s prípravou Služieb Božích a iných stretnutí v kostole. Naším cieľom je, aby tieto stretnutia boli zaujímavé a tiež, aby sa do prípravy mohli zapojiť všetci členovia cirkevného zboru a spoločenstvá, ktorí majú o takúto službu záujem.

BV pripravuje Dopoludnie v kostole, ktoré sa koná raz za mesiac, väčšinou v 2. nedeľu v mesiaci, v čase druhých Služieb Božích. Avšak v roku 2020 sme mali Dopoludnie v kostole za účasti veriacich len v mesiacoch január až marec a v septembri. Vo zvyšných mesiacoch sa kvôli pandemickej situácii Služby Božie presunuli do online priestoru. Vďaka premietaciemu tímu sa

Dopoludnie v kostole mohlo uskutočniť online v apríli, v októbri a v novembri. Okrem domácich bratov farárov, diakona Jožka Kováča nám na DvK poslúžili aj pozvaní hostia: brat biskup Západného dištriktu Ján Hroboň, kazateľ Bratskej jednoty baptistov Danny Jones.

Členovia BV plus ďalší spolupracovníci pripravujú raz za dva mesiace Služby Božie, ktoré sa svojím obsahom aj formou prihovárajú detskému poslucháčovi. Tieto Služby Božie navštevujú rodičia spolu s deťmi. Detská besiedka sa v túto nedeľu nekoná. Vďaka možnosti vysielat Služby Božie online, sa Božie slovo, piesne detí a zaujímavé scénky dostali aj k tým, ktorí v tomto roku rôznych obmedzení nemohli prísť osobne.

Náš cirkevný zbor navštívil v 2. nedeľu po Svätej Trojici brat generálny biskup Ivan Elko. V kázni na text Efezským 2, 4 – 7 sa zamyslel nad Božou láskou, jej veľkosťou, aktuálnosťou a konkrétnosťou.

Ján Huba, presbyter, predseda BV

Výbor pre vnútornú a vonkajšiu misiu (VVVM)

VVVM sa v roku 2020 nestretol. Prvé naplánované stretnutie 10. 3. 2020 malo dokončiť prípravy premietania evanjelizácie Pre teba 2020 s témou Zrkadlo života. Tiež sme sa mali venovať prvým prípravám Zborového dňa v júni 2020.

Keďže v tých dňoch zasiahla už aj Slovensko epidémia koronavírusu a tiež prísne opatrenia proti jej šíreniu, stretnutie sme zrušili. Zároveň sa ale zrušili aj Služby Božie, stretnutia spoločenstiev v zbore a nakoniec aj presbyterstva.

V roku 2020 sa napokon evanjelizácia Pre teba neuskutočnila – ani v neskoršom termíne na jeseň. Nekonal sa ani Zborový deň – a to ani v neskoršom termíne, keď sme chceli spojiť Zborový deň s varením guláša pri návšteve brata biskupa Hroboňa v našom zbore 6. 9. a podujatie uskutočniť v priestoroch kostola a zborového domu. Neuskutočnil sa ani vianočný bazár s punčom, ktorého konanie v r. 2019 malo taký dobrý ohlas.

Pre vyučovanie besiedky sa v roku 2020 podarilo získať nových aj staronových vyučujúcich, avšak znova kvôli pandémie sa detská besiedka (prezenčne) konala iba minimálne.

Pokúsili sme sa tiež spustiť stretávanie mužov naplánované na piatkové večery každý tretí týždeň. Jediné stretnutie, tiež obmedzené protipandemickými opatreniami, sa konalo 2. 10. 2020. Stretli sa šiesti bratia. Bola vtedy iba malá nádej na opätovné stretnutie a žiaľ, aj tá zhasla. Zámerom týchto stretnutí sú tri ciele – slúžiť aktívnou pomocou v zbore, duchovne slúžiť bratom v zbore a stretávať sa aj bez organizovaného programu budujúc vzájomné priateľstvá.

Ako predseda výboru som túžil nájsť spôsob ako sa angažovať a ako pracovať v takomto obmedzenom režime. Žiaľ, sám som však bojoval s komplikovanou situáciou a obmedzeniami v práci, v rodine kvôli mnohým mesiacom prázdnin a nakoniec aj v zbore vládla často neistota, čo bude nasledujúci týždeň, ako a či budú Služby Božie a podobne. Napokon rok došiel ku koncu v úplnom zákaze vychádzania.

Rád by som touto cestou poďakoval, možno opakovane – ale to iste nie je na škodu – všetkým, ktorí sa angažovali v príprave online Služieb Božích alebo priamych prenosov, za čo im patrí vďaka celého nášho cirkevného zboru. Niektorí sú aj aktívnymi členmi nášho výboru. Srdečná vďaka vám a nech vašu obetavú službu odmení Pán Boh Jeho mocným požehnaním vás a vašich rodín.

Nevieme ako bude pokračovať epidemiologická situácia v krajine a v Bratislave, ale modlíme sa za jej skorý koniec a návrat k životu bez obmedzení. Verím, že budeme pripravení pokračovať v stretnutiach výboru, spoločenstiev a môcť plánovať prácu výboru tak ako bývalo zvykom. Ak by sa konala online evanjelizácia Pre teba 2021 alebo iná, budeme sa snažiť sprostredkovať ju členom nášho zboru a podobné aktivity aktívne sledovať a podporovať. Tiež dúfam, že v roku 2021 sa nám podarí pripraviť septembrový program s varením guláša v priestoroch na Legionárskej. Verím aj, že bude možné zorganizovať vianočný bazár a punč ako v roku 2019. Rovnako nechceme upustiť od snáh oslovovať susedné obytné domy nášho kostola. Či už to bude prostredníctvom guláša, alebo brigád, či iných spoločných aktivít.

Nech je nám v tomto Pán Boh milostivý.

Predpokladám, že rok, počas ktorého sa takmer vôbec nestretávali naše spoločenstvá prinesie mnohé nové problémy a výzvy. Prosím teda členov

výboru, presbyterstva aj cirkevného zboru o modlitby za náš zbor, za spoločenstvá, ktoré sme zvykli navštevovať, za službu zborového spevokolu, detské besiedky a všetkých pracovníkov v našom zbore. Nech nás Pán znova a nanovo povolá do aktívnej služby, nech sa naše spoločenstvá obnovia a rozrastú o nových členov, nech sa skončia všetky obmedzenia a nech nájdeme dostatok síl pokračovať v šírení evanjelia v našom meste a k aktívnej službe našich členom.

Andrej Mišina, presbyter, predseda VVVM

Hospodársky výbor (HV)

HV sa, vzhľadom na situáciu, takmer nestretával. Komunikoval inými spôsobmi podľa potreby. Priebežne riešil hospodársko-ekonomickú a právnu agendu s prihliadnutím na hospodárne využívanie prostriedkov cirkevného zboru. Výbor pokračoval v projektovom financovaní <https://legionarska.sk/projekty>, kde sa zbierajú a zabezpečujú finančné prostriedky na podporu viacerých projektov z individuálnych darov. Ďalej pokračuje priebežne financovaný projekt 01, Podpora služby v zbore. Pri projekte 04, Bezbariérový prístup do kostola sa po vypracovaní projektu nájazdovej rampy k vchodu od sakristie a jeho schválení od pamiatkového úradu, pokračuje objednaním predmetu projektu – rampy. Projekt 06, Zhotovenie podsedákov na lavice v kostole bol rozšírený o opierky na laviciach a pokračuje. Výstupy HV boli na vyžiadanie dané k dispozícii Revíznemu výboru. Počas roku 2020 zastrešoval výbor okrem bežných opráv a údržby aj ostatné práce. Spomeniem napr: výmenu stromov okolo NK (pozn.: počnúc 27. 11. 2020 bola počas niekoľkých dní realizovaná plánovaná a právoplatne schválená výmena stromov v okolí nášho Nového ev. kostola na Legionárskej. Dovtedajšie stromy, ktoré už boli choré, prerastené a závažné boli odstránené – na čo sme mali všetky potrebné povolenia. Namiesto nich bolo zasadených 9 nových stromov: Hruška ozdobná – *Pyrus calleryana* 'Chanticleer'; obvod kmeňa 25/30 cm), kontajnerové státie, úpravy vchodov Legionárska (L) 2, L4, L6, oprava – a rekonštrukcia zdravotníckej na ubytovni L4, rekonštrukcia / maľovanie mreží na prízemí zborového domu, oprava podláh v zborovom dome a na bytoch L2 a L6.

Zároveň boli rozbehnuté aj plány na ďalšie opravy na zborovom dome a Novom kostole, ktorých realizácia sa plánuje v roku 2021. Koncom roka

Nové stromy vysadené pri našom kostole

boli podpísané nové zmluvy s účinnosťou od 1. 1. 2021 o prenájme parkovacích miest na ul. Račianska a čiastočne aj ul. Sputniková. Počas roka priebežne boli uzatvárané nové zmluvy o prenájme bytov tam, kde predošlé skončili. Naďalej pokračujú aj snahy o zámenu pozemkov medzi Hlavným mestom SR Bratislava (pozemky sa nachádzajú pred Novým kostolom) a naším cirkevným zborom (pozemky na Račianskom mýte).

Maroš Oleár, poverený vedením HV

Výbor pre diakoniu (VpD)

VpD je štvorčlenný. V roku 2020 sa plánoval stretnúť prvýkrát v marci pred jarným stretnutím seniorov z domovov, kvôli nastupujúcej pandémie bolo však stretnutie výboru zrušené a do konca roka sa už výbor nestretol.

Členovia výboru konali návštevnú službu v SED Bratislava a v domácnostiach a organizovali stretnutia klubu seniorov a to do začiatku marca. Odvtedy udržiavali len telefonický kontakt s členmi CZ. Jeden člen koordinoval stretnutia správnej rady SED Bratislava, ktorá sa stretla v priebehu roka 3x.

Martin Dziak, presbyter, predseda VpD

Oddelenie Spoločná hospodárska správa (SHS)

SHS zabezpečuje správu, prevádzku, opravu a obnovu nasledovných bytov, budov a pozemkov pod budovami, ktoré majú v podielovom spoluvlastníctve v rovnakom pomere cirkevné zbory ECAV na Slovensku Bratislava – Dúbravka a Bratislava Legionárska: Partizánska 2 a Palisády 27 (spolu ako Evanjelický dom starostlivosti), Panská 8, Zámočnícka 7 a 10, Jozefská 4 a 6, ďalej 12 bytov v bytovom dome Palisády 53 a jeden byt na ulici Mateja Bela 2. Od januára 2014 je Oddelenie SHS poverené aj riešením agendy cintorína Kozia brána a problematikou prípravy zámeny niektorých pozemkov cirkevného zboru Bratislava Legionárska s Magistrátom hlavného mesta SR Bratislava. Na jeseň roku 2020 pribudli do podielového spoluvlastníctva oboch cirkevných zborov dve parcely na Cintoríne pri Kozej bráne, rovnakým dielom. Ide o parcely, ktoré nám darovala generálna cirkev. Oddelenie SHS vedie aj agendu zaniknutého Cirkevného zboru ECAV na Slovensku Bratislava. Informačná stránka Oddelenia SHS na internete je: www.edsba.sk

Koordinácia a riadenie činností Oddelenia SHS

Oddelenie SHS má aktuálne dvoch základných pracovníkov: Martina Kováča, riaditeľa oddelenia a Jozefa Minariča, správcu EDS, ktorý je súčasne aj zástupcom riaditeľa. Obaja zabezpečovali aj iné úlohy, ktoré v predošlých rokoch plnili viacerí ďalší pracovníci. K ostatným pracovníkom Oddelenia SHS patria pracovníci na vrátnici a upratovačka. Činnosť Oddelenia SHS, ktoré je samostatnou účtovnou jednotkou v rámci cirkevného zboru Bratislava Legionárska, sa riadi **Organizačným poriadkom Oddelenia SHS**. Činnosť Oddelenia SHS je na pravidelnej báze koordinovaná **Grémium členov združenia** (riadiaci orgán), ktoré pozostáva zo štatutárnych zástupcov a prizvaných odborných zástupcov oboch cirkevných zborov, najmä predsedov hospodárskych výborov. Stretnutí Grémia sa pravidelne zúčastňuje riaditeľ a zástupca riaditeľa Oddelenia SHS. V roku 2020 sa Grémium členov združenia zišlo 9 krát, z toho formou konferenčných hovorov 7x, kvôli koronakríze. Účtovníctvo Oddelenia SHS v roku 2020 zabezpečoval brat Maroš Oleár prostredníctvom softvéru OMEGA od firmy KROS, a.s. Oddelenie SHS zabezpečilo vykonanie kompletnej revízie rozvodov elektriny v budove EDS.

Otvory pre chemickú injeckáž stien proti vlhkosti, EDS

Oddelenie SHS zabezpečuje aj poistenie objektov a ďalšie revízie. Dodávateľom elektriny a plynu pre SHS bola aj v roku 2020 spoločnosť SPP, a.s.

Stručné zhodnotenie výsledkov hospodárenia Oddelenia SHS za rok 2020

Do sľubného začiatku hospodárskeho roka 2020 zásadne vstúpila koronakríza, ktorá od začiatku marca 2020 úplne zmenila plánovacie postupy a situáciu v celej spoločnosti. Hospodársku situáciu sme preto priebežne a podrobne vyhodnocovali. Grémium členov združenia kontrolovalo plnenie schváleného rozpočtu na rok 2020 (plánované príjmy a výdavky). Celkový rámec schváleného rozpočtu na rok 2020 bol v zásade dodržaný. Príjmy oproti rozpočtu mierne poklesli, a to najmä kvôli koronakríze a potrebe ísť v ústrety nájomcom, ktorí museli zavrieť svoje prevádzky. V ich prípade sme uplatnili kompenzačný mechanizmus z MH SR. Plánované výdavky na opravy a investície sme po vzniku koronakrízy na začiatku roka 2020 výraznejšie redukovali, resp. posúvali plánované opravy na neskôr, aby sme potom lepšie odhadli ekonomický vývoj v druhej polovici roka. V lete sme situáciu vyhodnotili a pristúpili k realizácii viacerých odkladaných opráv, napriek tomu sme vytvorili ešte malú rezervu na mimoriadne situácie. Podarilo sa nám udržať prakticky všetkých nájomcov. Bytové a nebytové priestory, ktoré Oddelenie

SHS spravuje, boli prenajaté v celom rozsahu. V niektorých priestoroch sa zmenili nájomcovia. V lete roku 2020 sme už splatili celý úver, ktorý sme zobrali z Tatrabanky na opravu viacerých budov v roku 2013, po vzniku samostatných cirkevných zborov z pôvodného cirkevného zboru.

Stručný prehľad opráv a investícií v roku 2020

V najväčšom zariadení na **Partizánskej 2 – Evanjelický dom starostlivosti** – sa vykonali nasledovné **významnejšie** opravy a aktivity:

na jar **sme pokračovali v obnove líčového obkladu** na fasáde objektu pri vstupe do areálu zo strany ulice, čím sa znížili riziká pádu zvetraných častí, zlepšil sa aj vzhľad fasády;

počas leta **sme realizovali komplexnú revíziu rozvodov elektriny** v celom objekte, čo vyžadovalo množstvo obhliadok, drobných opráv, ale aj aktualizáciu PD elektroinštalácie;

zbor BJB Palisády zrealizoval brigádu koncom októbra 2020, na hornej ceste a v predzáhradke na Bradlianskej, keď vyčistili vymedzené úseky od náletových drevín. Práce koordinoval Danny Jones. Táto práca bola veľmi nápomocná, lebo hneď na to koncom mesiaca október bola v predzáhradke na Bradlianskej osadená a spustená do prevádzky nová trafostanica pre objekt EDS;

následne **na začiatku novembra 2020 bol celý areál EDS napojený na novú trafostanicu**, pri tej príležitosti bol zrealizovaný aj nový hlavný prívod elektrickej energie z novej trafostanice do objektu v suteréne bloku C. Zároveň bola zbúraná stará trafostanica. Tieto práce financoval developer rezidenčných centier na Bradlianskej a Partizánskej ulici. Pôvodný vlastník tohto rezidenčného projektu spoločnosť KLC Slovakia I, s.r.o. predala na prelome mája a júna 2020 celý tento projekt a pozemok novému developerovi spoločnosti Palladis residence, s.r.o. So zástupcami nového developera je spolupráca korektná;

v koordinácii s developerom rezidenčných centier **koordinujeme možnú úpravu hornej cesty nad areálom EDS** (v kontexte lokalizácie OLO, preložky regulačnej stanice plynu, zriadenia výjazdu na Bradliansku ulicu, opravy časti pôvodného ocelového plotu Bradlianskej a Partizánskej ulici);

na 3. nadzemnom podlaží v bloku B sme obnovili pôvodnú terazzo dlažbu na chodbe. Vekom poškodené pôvodné PVC krytiny a koberce sme odstránili. Pôvodne terazzo bolo úspešne prebrúsené a povrchovo upravené. Chodba má lepší vzhľad;

počas letných mesiacov, na základe vzájomnej dohody, **zrealizovalo Stredisko evanjelickej diakonie Bratislava opravu jednej časti internátu (8 izieb + kuchynka) na účely bývania pre sociálne pracovníčky SED BA**. Tým pádom sú vytvorené lepšie sociálne podmienky pre ich oddych a výmenu služieb. Pomáha sa im týmto spôsobom, aby nemuseli ďaleko cestovať;

realizovali sme výmenu a inštaláciu niekoľkých nových zárubní a dverí za nové požiarne dvere, na zvýšenie požiarnej bezpečnosti, v rámci dlhodobého plánu;

realizovali sme murársku **opravu podchodu (so schodiskom)**, ktorý sa nachádza medzi dvorom EDS a hornou cestou. Pôvodné múry podchodu boli úplne zvetrané a neestetické. Opravený bol aj betónový strop. Pred maľovaním bola opravená aj krytina na podchode;

realizovali sme komplexnú izoláciu múrov v suteréne Bloku B proti vlhkosti (cez vrátenie zhruba 2000 ks otvorov do ktorých sa vliala stavebná

chémia). Viac rokov bol tento priestor bývalého internátu chlapcov bez lepšieho využitia, pretože cez poškodenú starú vonkajšiu izoláciu budovy a základov opakovane prerážala do múrov pôdna vlhkosť;

realizovali sme repasáciu ventilov a uzáverov v kotolni Bloku A, na predĺženie životnosti kotolne ako aj na zvýšenie spoľahlivosti kúrenia v Bloku A;

počas októbra **prebehla aj dlhšie plánovaná úprava zasadačky SHS na pamätnú izbu Evanjelického domu starostlivosti**. V miestnosti sa nachádza aktuálne už aj historický nábytok, ktorý nám na tento účel darovala sestra farárka v. v. Zuzana Kolárovská;

vo vitríne EDS, pri vstupe do objektu, sme osadili informačný panel o histórii objektu v troch jazykoch s pôvodnými fotografiami objektu.

Na začiatku roka 2020 sme doručili opakovanú výzvu spoločnosti **PODPORA, družstvo pre technický a sociálny rozvoj**, ktorá je vlastníkom budovy **Blok D v EDS**, aby uhradila svoje nedoplatky za plyn a elektrinu. Nakoľko sa tak do stanoveného termínu nestalo, tento blok sme na začiatku februára 2020 odpojili od plynu a elektriny. Zástupcovia družstva uhradili v priebehu jedného dňa nedoplatky, ale napojili sa na elektrinu svojvoľne, bez nášho súhlasu, čo sme nahlásili na políciu. Družstvo PODPORA sme opakovane cez nášho právneho zástupcu vyzvali, aby uzatvorili s nami dohodu o podmienkach prevádzky tohto Bloku D v rámci areálu EDS. Ani majitelia družstva PODPORA a ani ich právny zástupca na tieto naše výzvy počas roka 2020 nereagovali.

V roku 2020 **bezproblémovo pokračovala spolupráca so Strediskom evanjelickej diakonie Bratislava (SED BA)** v budove EDS. Pracovníčky strediska mali v roku 2020 veľmi náročnú situáciu kvôli koronavírusu, keď väčšinu roka muselo byť stredisko uzatvorené a fungovať v špeciálnom režime. Ako sme už spomenuli na inom mieste, podarilo sa zrekonštruovať počas leta priestory pre sociálne pracovníčky na krátkodobé bývanie. Potrebné je spomenúť aj **MUDr. Petra Belana**, ktorý dlhé roky zabezpečuje starostlivosť o klientov zariadenia a s ktorým sa veľmi dobre spolupracuje.

Na ostatných objektoch sa vykonávala bežná údržba, opravy a prevádzka, ktoré spresňujeme v nasledujúcom texte. Objekt **Zámočnícka 10** je v prevádzke. V objekte sa nachádza na prízemí priestor kaviarne, na poschodí kancelárie viacerých organizácií. Správca objektu, nezisková organizácia Národný Trust, platí dohodnuté nájomne za prenájom objektu, podieľa na vyhľadávaní ďalších finančných zdrojov na obnovu objektu, zabezpečuje koordináciu podnájomcov, opravy a správu objektu. Byty v objekte **Zámočnícka 7** sú prenajaté a objekt je riadne prevádzkovaný. V budúcnosti bude potrebné realizovať rekonštrukciu strechy objektu a opraviť tiež fasádu objektu.

Budovy na Jozefskej 4 a 6 slúžia ako občianska infraštruktúra, ako škôlky, o ktoré je záujem. **Jozefskú 4** využíva Súkromná materská škôlka Anjelič. Objekt **Jozefská 6** využíva Súkromná základná škola s materskou školou pre žiakov a deti s autizmom. Na konci októbra **sme realizovali dlhšie plánovanú rekonštrukciu prípojky studenej vody na Jozefskej 6**, ktorá slúži ako prípojka vody pre oba objekty. Výmena prípojky sa podarila, hoci bola technicky náročná. Zabezpečovala ju odborná firma Marko Gas, s.r.o. V polovici novembra bola v škôlkach menšia havária, keď v nedeľu ráno praskla prírodná hadička vody pod vodovodnú batériu. Niekoľko stien bolo zatečených a tiež aj podlaha v niektorých miestnostiach. Rýchly zásah však minimalizoval škody. V roku 2020 sme pokročili v kompletizácii projektovej dokumentácie k rekonštrukcii striech oboch objektov. Dokumentáciu sme spresňovali, aj po konzultáciách s vlastníkom susedného objektu na Jozefskej 8, ktorým je Cirkev československá husitská. Predpokladáme, že rekonštrukcia striech by sa mohla uskutočniť buď na prelome rokov 2021/2022 alebo 2022/2023.

V objekte **Panská 8** sme koncom novembra 2020 realizovali opravu vnútorného rozvodu plynu od ulice (z podchodu) smerom do kuchyne reštaurácie v suteréne. Pôvodný rozvod plynu netesnil, tak bolo potrebné urobiť krátku rozkopávku chodníka pred vstupom do reštaurácie a vymeniť poškodené potrubie. Prácu realizovala firma Marko Gas, a.s. V lete sa nám po-

darilo do podchodu objektu doplniť svietidlá, čím sa podchod stal bezpečnejší. Súčasne s tým boli v nebytovom priestore – predajňa darčkových predmetov – vytvorené nové rozvody elektriny, z ich rozvodnej skrine, nakoľko pôvodné rozvody boli už nevyhovujúce. Drobné opravy sa vykonali na streche objektu, ako aj na streche prízemnej zástavby na dvore.

Byty v objekte **Palisády 53** sú riadne prevádzkované a užívané. Jeden byt v pôvodnom stave bol na konci novembra prenajatý novému nájomcovi, ktorý najprv, po vzájomnej dohode, realizoval komplexnú rekonštrukciu bytu, aby ho od začiatku roka 2021 začal užívať. **Stále riešime odsúhlasenie rekonštrukcie podkrovia v tomto objekte na stavebnom úrade.** Na úrovni cirkevných zborov sme túto rekonštrukciu odsúhlasili už v roku 2004. Vzhľadom k mimoriadne zložitej situácii na stavebnom úrade, ktorý nemá kapacity a nedá sa s ním riadne komunikovať, došlo k ukončeniu platnosti niektorých pôvodných platných rozhodnutí k tejto nadstavbe. K uvedenej situácii nedošlo z našej viny. Z uvedeného dôvodu sme sa odvolali a požiadali stavebný úrad, aby sa riadne venoval žiadosti o odsúhlasenie rekonštrukcie strechy a objektu. V lete sme nechali na nároží objektu na ulici postaviť lešenie, ktorým sme sa dostali k rímse pod strechou. Na jeseň sme na rímse sanovali zvetrané murivo a uzatvorili veľkú dieru. Následne **sme po konzultáciách so statikom nechali vymeniť niektoré prehnité trámy a dosky na nároží strechy, pod vežičkou.** Stolári vytvorili repliku pôvodného preskleného okna, ktoré v objekte pri výstupe na nárožný balkón tiež chýbalo. Klampiar prečistil balkón vežičky a pretmelil spoje oplechovania. V závere roka na streche vežičky urobil stabilizačný zásah aj odborný prevenčný tím PRO MONUMENTA z Pamiatkového úradu, čím zmiernili zatekanie do konštrukcie krovu. **Všetky tieto opatrenia smerovali k predĺžovaniu životnosti existujúcej konštrukcie krovu a k minimalizácii rizík,** pretože sa stále naťahuje odsúhlasenie nadstavby na stavebnom úrade. Táto situácia nám zväzuje ruky, pretože podľa pôvodných zámerov mal byť už celý objekt dávno rekonštruovaný. Byt, ktorý majú naše dva cirkevné zbory v podielovom spoluvlastníctve, na ulici **Mateja Bela 2** je riadne prenajatý a využívaný.

Odstraňovanie poškodenia časti krovu, Palisády 53

V roku 2020 sme rovnako venovali naše úsilie aj **obnove a revitalizácii cintorína pri Kozej bráne**. V novembri získali naše cirkevné zbory dve menšie parcely na cintoríne do podielového vlastníctva od generálnej cirkvi. Umožní nám to lepšie riešiť opravy a prevádzku cintorína. V roku 2021 budeme pokračovať v obnove ohradného múru, s využitím účelovej dotácie, ktorú sme získali na tento účel. Vo veci **zámeny pozemkov** v roku 2020 pokračovali rokovania, doriešenie či už zámeny pozemkov alebo prenájmu pozemkov spomalila a skomplikovala koronakríza. Rokovania s príslušnými oddeleniami magistrátu pokračujú. Do komunikácie s nami v tejto veci vstúpil aj Metropolitný inštitút Bratislava, ktorý sa pokúša pomôcť, aby rokovania napredovali. So zástupcami CZ Bratislava – Dúbravka sme konzultovali aj záležitosť vysporiadania pozemku pod ich zborovým domom.

Daň z nehnuteľnosti sa v roku 2020 mierne zvýšila, oproti predošlému roku. Hlavné mesto poskytuje Oddeleniu SHS kompenzáciu, **dorovanie nájmu do úrovne trhového nájmu** za byty s regulovaným nájomom. Tieto prostriedky sú používané na opravy príslušných domov a bytov. Súčasťou našej práce je aj **riešenie právnych sporov**. V tejto súvislosti sme

pripravovali podklady k aktuálnym prípadom, zúčastňovali sa konzultácií s advokátskou kanceláriou ktorá nás zastupuje a vyhodnocovali priebežne výsledky z pojednávani na príslušných súdoch. V dlhodobejšom právnom spore s Bratislavským samosprávnym krajom BSK, ohľadne vydania budo-
vy konzervatória v procese reštitúcie (spor trvá už 25 rokov), **nám 25. febru-
ára 2020 dal okresný súd opakovane za pravdu vo svojom rozsudku.** BSK sa
opätovne odvolal na krajský súd.

Čo nás čaká – plány na rok 2021 v hospodárskej činnosti

Priebežne budeme zabezpečovať všetky práce, ktoré súvisia s odstra-
ňovaním havarijných stavov a práce, ktoré znížia tepelné straty a zvýšia
bezpečnosť prevádzky objektov, vrátane požiarnej bezpečnosti. Rovnako
budeme zabezpečovať primeranú opravu priestorov pri výmene nájomcov
v bytoch, či nebytových priestoroch. Ako už bolo spomenuté, budú pre-
biehať rokovania s cieľom dosiahnuť dlho požadovanú zámenu pozemkov
s hlavným mestom v okolí našich kostolov. Chceme pokročiť aj s opravou
ďalšej časti ohradného múru na cintoríne pri Kozej bráne. V roku 2021
budeme prvýkrát zostavovať rozpočet so zohľadnením nového systému
spolufinancovania spoločnej služby cirkvi, keď budeme vo väčšej miere
prispievať na spoločnú službu cirkvi vrátane mzdového zabezpečenia du-
chovných z výnosov hospodárenia. V oblasti projektovej prípravy a inži-
nieringu nás čaká rok rokovaní so stavebným úrad Bratislava Staré Mesto
ohľadne minimálne troch plánovaných stavieb – všetko strechy v objek-
toch Jozefská 4 a 6, Zámočnícka 10 a Palisády 53. Z uvedeného dôvodu Od-
delenie SHS spracuje podrobnejší, dlhodobejší plán pre opravu všetkých
strieich spravovaných budov. V tejto súvislosti preveríme možnosti čer-
pania podpory zo štrukturálnych fondov v novom programovacom obdo-
bí (2021 – 2027) v rámci BSK. V rokovaníach s developerom rezidenčného
komplexu nad areálom EDS ako aj s UNB budeme chcieť doriešiť pro-
jekčne a usporiadať majetkové vzťahy na hornej ceste, ktorá je nad areá-
lom EDS.

Oddeleniu SHS pomôže, ak sa Kancelária SHS rozšíri o administratívnu
posilu, na pol úväzok.

Podakovanie

Vyjadrujeme poďakovanie všetkým spolupracovníkom Oddelenia SHS za dobrú spoluprácu v roku 2020, rovnako aj členom presbyterstiev a hospodárskych výborov oboch cirkevných zborov. Osobitne vyjadrujeme poďakovanie všetkým pracovníčkam a pracovníkom, správnej rade i vedeniu Strediska evanjelickej diakonie Bratislava za ich službu a nasadenie v náročnom roku 2020 do ktorého vstúpila pandémia koronavírusu.

Ďakujeme členom našich cirkevných zborov za modlitebnú podporu, osobitne aj za zdravie brata Jozefa Minariča, ktorý zažíval náročný rok. Ďakujeme Bohu za jeho službu a jeho rodinu.

Ing. Martin Kováč, riaditeľ oddelenia Spoločná hospodárska správa

Peter Synak, zborový dozorca

E) Predpoklad vývoja cirkevného zboru

Martin Šefranko

Rok 2020, ktorý hodnotíme ukázal, že budúcnosť je vždy neistá. Tiež, aké nesamozrejmé je to, čo sme do vzniku koronakrízy mali: môcť dýchať vzduch bez rúška na tvári, úprimne si podať ruku či vzájomne sa objasť, slobodne – a bez obmedzenia sa naživo stretávať, spievať v kostole, atď. Mohli sme spoznať, akí sme krehkí.

Ľudsky – z aspektu počtu členov, priestorového zázemia a ekonomických ukazovateľov videné – má ev. cirkevný zbor Legionárska dobré predpoklady vývoja. Najviac však potrebujeme, aby o číh viacerých členoch zboru platilo, že v pokore srdca a pravdivo môžu vyznávať: „*Hospodin je mojím svetlom a spásou, ... Hospodin mi je pevnosťou žitia.*“ – Potom sa nemáme koho ani čoho báť, ani ľakať. Predpokladom dobrej budúcnosti zboru sú takto vyznávajúci jednotlivci a najmä rodiny. V nich sa môže mladá generácia učiť, čo znamená nielen byť (od krstu) evanjelik, ale aj kresťansky-evanjelicky (podľa evanjelia) žiť – v dňoch všedných i sviatočných.

Keď Pán Boh koná svoje dielo, používa si na to spravidla ľudí. Záleží na každom, čomu dáme prednosť. Napr. či sú pre nás nedeľné Služby Božie

jednou z alternatív, alebo ani nepremýšľame o tom, že by sme Deň Pánov prežili bez nich.

Záleží na tom, čo do spoločenstva prinášame, či v ňom hľadáme len duchovný „servis“ – chceme sa najmä „viesť“, byť obsluhovaní, alebo prijímame za cirkevný zbor aj kus zodpovednosti. Zbor, ktorý má mať perspektívu dobrého vývoja, sa nezaobíde bez obetavých dobrovoľníkov. Zároveň kompetentných – v biblickom poznaní i praktickej službe, aby sme ani ako cirkvi nežili pre seba, ale mali čo dať ľuďom „zvonku“ (čítaj: Mt 5, 13 – 16).

Koroankriza je aj časom možností vzdelávať sa – napr. i cez rôzne webináre, ktoré cirkvi ponúka.

Nielen koronakriza postavila cirkvi pred novú situáciu, iný spôsob práce. Výzvou pre celú našu cirkvi je aj zmena štátneho zákona. V nadväznosti naň **Synoda ECAV v r. 2020 schválila nový systém financovania ECAV**. Pre rok 2021 (vychádza sa z údajov k 31. 12. 2020) Synoda ECAV schválila **Fond cirkevného zabezpečenia**, do ktorého **cirkevný zbor (CZ) prispieva čiastkou, ktorá je sumou položiek:**

a) poplatok vo výške minimálnej mzdy za obsadené kňazské miesto (výšku minimálnej mzdy na každý kalendárny rok ustanovuje vláda SR; minimálna mzda pre rok 2021 predstavuje **623,-€**),

b) poplatok vo výške polovice minimálnej mzdy za neobsadené kňazské miesto,

c) poplatok vo výške 0, 65 % z mesačnej mzdy ročne na evidovaného člena CZ,

d) poplatok vo výške 3 % z príjmov CZ, riadok 9 výkazu o hospodárení, okrem príjmov z dotácií, predaja majetku a poskytnutých, resp. refundovaných pôžičiek

Finančný príspevok podľa tohto zákona je finančná čiastka zaslaná na účet fondu v rovnomerných štvrtročných splátkach 28.2, 31.5, 31.8 a 30.11. príslušného roka. Nezaslaný príspevok je taký príspevok, ktorý zbor neposlal na účet fondu ani po upomienke do 30 dní po splatnosti.

Zhrnujúc: cirkevný zbor je povinný platiť príspevky:

do Fondu cirkevného zabezpečenia ECAV, ktorého výšku určuje Synoda (pozri vyššie);

- **dištriktuálny**, ktorého výšku schvaľuje dištriktuálny konvent Západného dištriktu,

- **seniorálny**, ktorého výšku schvaľuje seniorálny konvent Bratislavského seniorátu.

Podľa našej evidencie, údajov z 25. 11. 2020, zaplatilo cirkevný príspevok (jeho spodná hranica je už roky 12,-€ na člena CZ za 1 rok) v našom CZ:

za rok 2017 61,92 % z počtu evidovaných členov CZ,

za rok 2018 62,65 % z počtu evidovaných členov CZ.

za rok 2019 61,32 % z počtu evidovaných členov CZ.

Slová o prijímaní svojho kúska zodpovednosti za cirkevný zbor platia i v oblasti jeho financovania. Kde je živá viera, tam nás budúcnosť zboru, cirkvi nemusí ľakať.

F) Návrhy pre činnosť vyšších cirkevných organizačných jednotiek

1) Navrhujeme vykonať kroky, ktoré by evanjelické Služby Božie (SB) viac priblížili mladým ľuďom – aby jazyk používaný na ev. SB – ich forma, to ako prebiehajú – sa stali oslovujúcimi a aktuálnymi aj pre mladú generáciu. Nemôže nám byť ľahostajné to, že mladých je v našich bohoslužobných zhromaždeniach málo, ani fakt, že si cestu do nich nachádza len málokto „zvonku“.

Pozn. I) Cirkev, ktorej prítomnosť netvorí aj mladí, nečaká dobrá budúcnosť.

Pozn. II) Vo svete platí pravidlo, že predzvestou úpadku (až zániku) organizácie je, ak stratí zo zreteľa ľudí „zvonku“. ECAV na Slovensku je aj organizáciou. Ani ona nie je vyňatá zo spomenutého pravidla.

2) V súvislosti s prijatým zákonom o Fonde cirkevného zabezpečenia ECAV navrhujeme, aby sa z poplatku z príjmu cirkevného zboru vyňali pri

zisku z prenájmu reálne vynaložené náklady na prevádzku. Ako príklad uvedieme ubytovňu nášho CZ na Legionárskej, kde tieto náklady (svetlo, teplo, voda a pod.) predstavujú viac ako 50% z vybraného nájmu.

ŠTATISTICKÉ ÚDAJE ZA ROK 2020 (podľa stavu k 31. 12. 2020) Cirkevného zboru ECAV na Slovensku Bratislava Legionárska

1. Pokrstení:	17 , o 23 menej ako v roku 2019.
2. Konfirmovaní:	17 , o 2 menej ako v roku 2019.
3. Sobášení:	2 páry, o 4 menej ako v roku 2019.
4. Pochovaní:	43 , o 6 menej ako v roku 2019.
5. Počet členov:	1643 členov cirkevného zboru (evidovaných k 31. 12. 2020), o 4 menej ako k 31. 12. 2019.

Ak zmeníte adresu, úctivo Vás prosíme, aby aktuálny kontakt na Vás, oznámili kancelárii nášho farského úradu Legionárska 4. Ďakujeme.

Keď nie ste členmi nášho zboru, ale navštevujete podujatia v ňom, zúčastňujete sa zborových aktivít, povzbudzujeme Vás, aby ste sa do cirkevného zboru prihlásili. Ak ste pokrstení v ECAV, stačí vyplnenie prihlášky: <https://legionarska.sk/informacie> **členstvo v cirkevnom zbore**, jej podpísanie a odovzdanie na Ev. farskom úrade Legionárska 4.

Keď ste v ECAV pokrstení neboli členstvo v zbore konzultujte, prosíme, s niektorým z našich zborových farárov. Ak nemáte do zboru prihlásené svoje deti, manžela/ku, aj pre nich je príležitosť stať sa členmi nášho cirkevného zboru, ktorý ponúka duchovný domov a podujatia pre všetky generácie.

Zborový bulletin zostavuje Andrej Mišina. Popri bulletine zbor zverejňuje oznamy na: **webe** - <https://legionarska.sk/> V časti: Praktické informácie je postup pri vybavovaní krstu, členstva v zbore, konfirmácie, sobáša, pohrebu, úhrade cirkevného príspevku;

FB – <https://www.facebook.com/ecavlegionarska/> FB zboru funguje 2 roky, sleduje ho 286 ľudí (rok predtým 167). Stará sa oň Ondrej Majling;

Evanjelická Bratislava – zborový časopis vyšiel v r. 2020 (47. ročník) 4x. Do tlače ho pripravuje Karol Prudil. Jednotlivé čísla sú dostupné v archíve na: <https://legionarska.sk/kto-sme/dokumenty/evanjelicka-bratislava>

Podakovanie

Martin Šefranko

Naša vďaka prináleží všetkým, ktorí sa starali o programovú náplň a organizačnú stránku Služieb Božích, rôznych ďalších aktivít a podujatí zboru, o čítanie biblických textov, modlitby, diakoniu, vyučovanie náboženstva, prípravu programov pre deti a iné vekové kategórie, o nahrávanie a ozvučenie SB, premietanie cez videoprojektor, službu vo vestibule kostola, prípravu občerstvenia po SB, hudbu, spev, zborový bulletin, web, FB, časopis, hospodárske a administratívne záležitosti; poďakovane patrí kolegom v duchovenskej skúške, členom presbyterstva, jeho výborom, všetkým zamestnancom a dobrovoľným spolupracovníkom, podporovateľom a v neposlednom rade modlitebníkom. Tiež tým, ktorí brigádovali pri upratovaní kostola i jeho okolia, verne konali kostolnícku službu. **Všetkým, ktorí v r. 2020 pridali ruku k dielu, ďakujeme za ich službu a úsilie pracovať na Božom diele aj v komplikovaných časoch.**

Na záver

Modlitba

Pane, rok 2020 opäť ukázal, že sú to predovšetkým zložité životné situácie, ktoré nás pohnú premýšľať o Tebe a Tvojich zámeroch. Hľadať záchranu nie v nás, ale v Tebe, Hospodine. Niekedy sa nám zdá, že mlčíš, no Ty nie si Ten, kto sa s nami kruto zahráva. A ak vskutku mlčíš, tak preto, aby sa ono utíchnutie stalo prostriedkom, v ktorom konečne pochopíme, že sa nám i cez ticho prihováraš, aby sme si pripustili Tvoje slovo k srdcu – „dovoliť“, aby si Ty, Hospodine, zasvietil aj do tých oblastí nášho života, ktoré nám vyhovuje nechávať v temnote.

Bože, poznáš nás. Vieš, či naozaj stojíme o to, aby sa nám ozval. Či sme len vylakaní, alebo Ťa v skutku chceme počúvať a porozumieť Ti – aj keby nám to malo rozhádzať naše osobné plány, cirkevné zvyky a my sme museli všeličo zanechať, opustiť, zmeniť, robiť inak.

Prosíme, posilni nás, aby sme dali osloviť a poučiť Tvojím hovorením i mlčaním. Veď Ty, Hospodine, si svetlom a spásou. Buď svetlom a spásou aj nám. Pevnosťou – bezpečnou skalou ktorej sa i my, zmietaní víchrami a vlnami sveta, smieme bezpečne držať. Cez naše svedectvo viery, lásky a nádeje sviet i do životov ďalších. Na Teba očakávame a ďakujeme, že nám dáš, čo potrebujeme, čo je z Tvojho pohľadu pre nás užitočné. Ty máš moc urobiť omnoho viac, ako my prosíme alebo rozumnieme, lebo u Teba je prameň života a v Tvojom svetle svetlo vidíme. Amen.

Pri 490. výročí Augsburského vyznania vydavateľstvo Tranoscius vydalo knihu Ako Frederik odhalil tajomstvo. Určená je pre deti a konfirmandov, no potešia sa z nej aj rodičia a starí rodičia, pretože v pútavých príbehoch je vysvetlené celé učenie našej evanjelickej cirkvi. Publikáciu napísal ev. farár Štefan Kiss, ilustrovala ju Anna Gajová. Kniha (170 strán A5, pevná väzba) je k dispozícii v kníhkupectve Jonatán na Legionárskej 2.

**SODB
2+21**
SČÍTANIE
OBYVATELSTVA 2021

Sčítanie obyvateľov priniesie nenahradiiteľné informácie o stave spoločnosti, o jej demografických, sociálno-ekonomických a kultúrnych štruktúrach. Po desiatich rokoch priniesie komplexný pohľad na to, ako sa Slovenská republika a jej obyvatelia zmenili a má veľký význam pre podporu rozhodovania, čo môže posunúť Slovensko aj cirkiev vpred.

DÔLEŽITÉ DÁTUMY SČÍTANIA

SAMOSTATNE CEZ INTERNET: 15.2.2021-31.3.2021

ASISTOVANÉ SČÍTANIE: 1.4.2021- 31.10.2021

**VY STE SOL' ZEME.
VY STE SVETLO SVETA.**
(MT 5, 13-14)

- Na začiatku je rozhodnutie vyplniť elektronický sčítací formulár na stránke: www.scitanie.sk.
- Pri otázke: "Aké je vaše náboženské vyznanie" treba kliknúť na možnosť **s náboženským vyznaním**.
- Po kliknutí na šípku v rámci vyberiem 2. možnosť v zozname: **Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku (evanjelická)**.
- Povzbudím k prihláseniu sa k ECAV aj ďalších evanjelikov: členov rodiny, priateľov či známych.

ECAV

Ak nemáte technické podmienky k elektronickému sčítaniu, pomôže vám farár/ka alebo člen vášho cirkevného zboru. Stačí kontaktovať farský úrad, alebo priamo predsedníctvo zboru.

**ČO MÔŽEM
UROBIŤ
JA?**

**AKO MI
POMÔŽE
CIRKEVNÝ
ZBOR?**

JÁN HROBŇ
BISKUP ZÁPADNÉHO DISTRIKTU

"Možno si aj dnes hovoríme: situácia v spoločnosti, cirkvi, alebo moja osobná či rodinná je taká, že nám pomôže už iba zárazk. Ten zárazk sa naozaj stal a prišiel v Ježišovi Kristovi. A On zárazk nového života ponúka každému z nás. Čaká na postoj nášho srdca, našu odpoveď."

IVAN ELKO
GENERÁLNY BISKUP ECAV

"Sčítanie obyvateľstva je dôležité z hľadiska vyznávateľského priznania sa k evanjelickej viere a k vlastnej cirkvi. Jeho výsledok bude súvisieť aj s ďalším financovaním našej cirkvi. Povzbudzujeme vás k povedomému a aktívnemu evanjelickému prejavu."

PETER MIHOČ
BISKUP VÝCHODNÉHO DISTRIKTU

"Súčasťou sčítacích formulárov bude aj otázka vierovyznania. Aj tu sa ukáže, či v živote počítame s Bohom. V Jeho očiach nie sme suché čísla, ani štatistické dáta, máme oveľa väčšiu hodnotu. Boh s nami ráta! Vyznajme s bdelosťou v srdci, že rátať aj my s Nim."

